

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškimi pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Rifort 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTOPNA PLAČANA V GOTOVNI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

ČETRTEK, 11. JANUARJA 1996

Bajna hitrost na meji: 900 m/h

MARJAN KEMPERLE

Nekdo smo pravili, da je bila meja med Italijo in Jugoslavijo »najbolj odprta meja v Evropi«. V mislih smo imeli seveda mejo med evropskim kapitalističnim in socialističnim svetom. Vemo, kako se je končalo: Kolo zgodovine je pred dobrimi šestimi leti zbrisalo razliko.

Včeraj me je pot vodila v Sezano. Ob vrnitvi - bilo je malo po deseti uri - me je pred mejnim prehodom na Fernetičih ustavila kolona avtomobilov. Ni bila dolga: vlekle se je od meje proti vzpetini, ki vodi k bencinskima črpalakama, le za kakih 100 do 150 metrov. Bila pa je počasna.

V vse bolj hitrem ritmu življenja tudi ne pričakovana upočasnitev prav pride. Oko se je tako lahko zazrlo v črnega krokarja, ki je prosto krilil z ene na drugo stran meje, ne da bi mu bilo treba čakati v vrsti in ne da bi mu bilo treba pokazati osebne izkaznice, potnega lista ali zelene karte. Tudi krokar je kdaj pa kdaj zavidanja vreden...

Ko je avtomobil po kakih desetih minutah pripeljal do utice slovenskih policajev, je po drugem pasu privozil italijanski avtomobil. Sofer je pokazal neko izkaznico in slovenska policistka mu je dvignila zapornico, da je lahko zdrvel na italijansko stran. Bil je italijanski finančni stražnik, je povedala policistka. Bil je v civilu. Dvomim, da je privozil na bencinsko črpaliko Istrabenza zaradi službene dolžnosti. Vse zivali so med seboj enake, a nekatere so bolj enake, je ugotovil ze Orwell. Kakšna razlika med tem »služabnikom italijanske države« in Enricom Berlinguerjem, ki je poleti čakal pod zročim soncem na mejnem prehodu na Pesku in je odklonil vsako »posredovanje« italijanskim oblastem, ker je bil pač namenjen na povsem zasebne počitnice v Dalmaciji...

Za prihod na italijansko stran je bilo potrebnih se kakih deset minut. Finančni stražnik je povedal, da morajo pač kdaj pa kdaj poostriti pregleda.

Fantastično! Ne tisto o pregledih, pač pa spoznanje, da sem 300 metrov na meji med Slovenijo in Italijo prevozil v 20 minutah. S fantastično hitrostjo 900 metrov na uro.

Clinton v soboto tudi v Avianu

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton bo jutrišnjem obiskal ameriško vojaško oporišče v Avianu. Sef Bele hise bo nato odletel v Budimpešto, v Zagreb in v Tuzlo, kjer se bo srečal z ameriški vojniki tamkajšnje mirovne misije. Clinton se bo, kot kaže, ustavil v Avianu le za kratek čas. Točnega programa njegovega obiska se niso objavili. Gotovo pa je, da se bo srečal z vojniki tamkajšnjega oporišča.

Odjuga pri sprejemu Slovenije v Evropo?

LJUBLJANA - Ali bodo Sloveniji končno le prizgali zeleno luč za vstop v Evropo? Vse kaže, da se bo to vendarle zgodilo, saj zadnje izjave italijanskega premiera Lamberta Dinija in zunanje ministrice Susanne Agnelli pričajo o dejanski odjugi v dvostranskih odnosih. Toda odprta vprašanja, od splošnih lastniških do bilateralnih (mednje sodi tudi manjšinska zaščita), ostajajo nerešena.

Na 14. strani

Izpopolnjevanje vzgojiteljic

TRST - Predstavniki ministrstva za solstvo in sport Slovenije, Zavoda za solstvo in deželne zavoda IRRSAE so včeraj v vrtcu na Colu obiskali vzgojiteljice za openskega in iz nabrežinskega didaktičnega ravnanja, ki se udeležujejo izpopolnjevalnega seminarja, na katerem je največ pozornosti posvečeno govoru in komuniciranju dvojezičnih otrok v predolski dobi.

Na 5 strani

ITALIJA / POLITIČNI POLOŽAJ

Poslanska zbornica bo danes odločala o Dinijevem kabinetu in tudi o volitvah

RIM - Poslanska zbornica bo danes odločala o usodi vlade Lamberta Dinija in istocasno tudi o zakonodajni dobi sedanjega parlamenta. Včeraj ni nobena stranka predložila nezaupnice vladi, skoraj vse skupine pa so vložile politične resolucije o prihodnosti vladnega kabineta, o predcasnih volitvah in o ustavnih reformah.

Soočenje v zbornici je slonelo na "dvoboju" med Massimom D'Alema in Silviom Berlusconiem. Vodja Hrasta je ponovil zahtevo po junjskih volitvah, desnici in Severni ligi pa je ponudil dialog za ustavne reforme. Lider "Forza Italia" se naprej zahteva vladno krizo, ne pa volitev. Med svojim posegom ni Berlusconi niti enkrat omenil besede nezaupnica.

Umberto Bossi je precej pohvalil Dinija in njegovo vlado, zlasti pa obveze na poti izvajanja federalizma. Zelo kritičen do Dinija je bil Fausto Bertinotti (SKP), medtem ko je Gianfranco Fini močno napadel predsednika republike Scalfara. Slednji se je spet zavzel za politično spravo in za dialog med strankami.

Na 2. strani

SARAJEVO / HRVAŠKO-SRBSKO-JUGOSLOVANSKO SREČANJE

Begunci in komunikacije na tristranskih pogovorih o BiH

Spet granate na Mostar - Sarajevčani ne zaupajo Iforju

BEOGRAD, MOSTAR, SARAJEVO - Konkretni izidi včerajšnjih pogovorov hrvaškega zunanjega ministra Graniča z jugoslovenskim kolegom Milutinovićem in srbskim predsednikom Miloševićem bodo najverjetneje znani sele čez nekaj dni.

Po skupnih besedah srbskih predstavnikov so pogovori potekali v znamenju vprašanj vračanja beguncev in vnovične vzpostavitve komunikacijskih povezav med Hrvaško in ZRJ. Sogovorniki menda niso govorili o Prevlaki in drugih spornih vprašanjih.

Bosanski Hrvati so včeraj na muslimansko oporišče v Mostarju izstrelili dve granati, zato so se razmere v tem mestu še dodatno zaostrile. Hans Koschnik, evropski upravnik Mostarja, je predsednika Tudmana in Izetbegovića vnovic pozval, naj sprte strani prepirata, da prenehajo z medsebojnimi izzivanji.

Sarajevčani pa so včeraj izrazili ogorčenje nad predvidnim odzivom Nata na srbski napad na tramvaj.

Na 13. strani

ČEČENIJA / PO TORKOVEM NAPADU NA BOLNIŠNICO IN ZAJETJU 3.000 TALCEV

Živčna vojna po izpustitvi večine talcev

MOSKVA - Čečenski uporniki so včeraj zjutraj izpustili skoraj tri tisoč talcev, ki so jih v torek zajeli v bolnišnici v Kizliarju v ruski republiki Dagestan. Približno 250 čečenskih borcev se je nato s 165 talci odpravilo proti Čeceniji. Na meji med rusko republiko Dagestan in Čecenijo pa se je nato razvila prava živčna vojna, ker so ruske sile koloni vozil preprečile nadaljnjo voznjo. Ze prej pa so kolono vozil napadli tudi ruski helikopteri.

Proti večeru so uporniki po dolgotrajnih pogajanjih izpustili osem talcev, članov dagestanskega vodstva, ki so se konvoju prostovoljno pridružili ze v Kizliarju. Predsednik dagestanskega parlamenta Magomedali Magomedov in predsednik vlade Abdurasak Mirsabekov sta skusala ugrabitelje prepričati, naj izpustijo vse talce. Položaj na mejni postojanki v Pjervomajsku pa je se vedno zelo napet. Moskva je v to obmejno mesto nemudoma poslala protiteroristične enote in okrepitev za ruske sile.

V torkovem napadu na bolnišnico v Kizliarju je bilo po navedbah ruske tiskovne agencije Interfax

ubitih vsaj trinajst civilistov in sedem pripadnikov policije, natančno število zrtev pa se ni znano.

Na 12. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Proces proti Andreottiju

Na procesu proti dosmrtnemu senatorju Giulio Andreottiju so imeli včeraj glavno besedo branilci, ki so skusali postaviti na laž skesanca Tommasa Buscetto.

Stran 2

V nedeljo brez avtobusov?

Sindikat in vodstvo ACT bosta skusala danes izgladiti spor v zvezi z organizacijo dela, ce pa jima to ne bo uspelo, bo osebje v nedeljo ves dan stakvalo.

Stran 5

Javni računi se izboljšujejo

Iz Dinijevega obračuna o lanskem gibanju javnih financ izhaja, da je končni bilančni rezultat prvic po dolgih letih v popolnem ravnovesju s predvidevanji ekonomsko-financnega programa.

Stran 9

Pred premiero SSG

Marko Sosić, režiser nove postavitve Tavcarjeve fantazije Pekel je vendar pekel, pravi, da današnji clovek ze prišel v Tavcarjev pekel vsakdana in konvencij.

Stran 10

Italiji 1. »Trofeja treh narodov«

Italija je premočno osvojila 1. smučarsko tekmovanje za Trofejo treh narodov, ki je bilo dva dni na Trbizu in ki ga je odlično organiziralo SPDT.

Stran 17

NOVICE

Po sondazi Directe si Italijani želijo vlado politikov

MILAN - Kar 78, 6 odstotka sodelujočih v sondazi, ki jo je zavod Directa izvedel v 98 občinah na vzorcu tisoč anketirancev, si zeli, da bi bile parlamentarne volitve junija. 13, 4 odstotka vprašanih meni, da bi morali na volišča čez dve leti, brez mnenja pa je okroglih 8 odstotkov vzorca. Na vprašanje, ali je za državo boljša tehnična vlada, ali pa vlada politikov, ki jih dolocijo stranke, se 51, 6 odstotka vprašanih nagiba k politični vladi, 36, 8 odstotka jih je naklonjenih tehnični vladi, 11, 6 odstotka pa je neopredeljenih. Vladi, ki bi jo podpirali tako DSL kot FI, nasprotuje kar 57 odstotkov intervjuvanih, 31, 4 odstotka jih sprejema tako možnost, neopredeljenih pa je 11, 6 odstotka. Directa se je pozanimala tudi za mnenje o odločitvi vodstva zavoda RAI, da ne bodo predvajali posnetka z nastopom znanega komika Beppeja Grilla, čes da je njegovo norčevanje iz politikov in velikih podjetnikov »pretežko«. S to odločitvijo se ne strinja kar 85 odstotkov vprašanih, 9 odstotkov se z njo strinja, delci neopredeljenih pa znasa 6 odstotkov.

Umor Alpi-Hrovatin: parlamentarna komisija bo šla v Somalijo

RIM - Parlamentarna komisija za preiskovanje dogajanj okrog italijanske pomoči državam v razvoju bo kmali odpotovala v Somalijo, da bi zbrala izjave treh pomembnih prič umora Ilarie Alpi in Mirana Hrovatina. Člani komisije bodo zaslišali tudi brešanskega javnega tožilca Guglielma Ascioneja, ki je sprožil preiskavo o domnevnem trgovanju z orožjem med Italijo in Somalijo. Preteklo pomlad je bila komisija zaslišala tudi milansko javno tozilko Gemmo Gualdi, ki preiskuje nek drug primer prepovedane trgovine z orožjem.

Ustavno sodišče 6. februarja o primeru Priebke

RIM - Primer vojnega zločinca Priebkeja je prišel do ustavnega sodišča, ki se bo 6. februarja na javni razpravi odločalo o problemu zasebnih strank, ki bi rade sodelovale v postopkih pred vojaškim sodstvom. Erich Priebke bi bil moral imeti preliminarne avdienco pred vojaškimi sodniki 7. decembra lani, vendar je eden izmed odvetnikov, ki zastopajo interese skupine svojcev žrtev Ardeatinskih jam, sprožil vprašanje ustavnosti postopka, ker na procesu pred vojaškim sodstvom ni predvideno sodelovanje zasebnih strank. Ta pomanjkljivost je po njegovi interpretaciji v nasprotju z ustavnim dolocilom o enakopravnosti državljanov pred zakonom.

Namesto gob je našel vrečko s 55 milijoni lir

MODENA - Trgovca iz Modene, ki je med iskanjem dragocenih gob gomoljk po naključju izbrskal iz zemlje vrečko s 55 milijoni lir, bo denar po vsej verjetnosti lahko obdržal. Namestnik državnega pravdnika, ki se je ukvarjal s tem res nenavadnim primerom, se je namreč odločil za njegovo arhiviranje, ker ni bilo mogoče dokazati domneve karabinjerjev, po kateri naj bi bil denar kriminalnega izvora. Če se bo zadeva končala tako, kot predlaga tožilec, bo to tudi nagrada za trgovčev poštenost, saj je denar takoj po najdbi izročil karabinjerjem.

PADOVA / PROCES PROTI DOSMRTNEMU SENATORJU

Buscetta dobro prestal zaslišanje obeh Andreottijevih odvetnikov

Potrnil je, da naj bi brata Salvo naročila umor Pecorellija »v interesu Andreottija«

PADOVA - »Danes bi se bil raje poklonil Mitterrandu, kot pa sledil procesu.« je včeraj ob vohodu v sodno dvorano, kjer mu sodijo zaradi sodelovanja z mafijo, povedal novinarjem dosmrtni senator Giulio Andreotti. Včeraj je bilo na dnevnem redu spet zaslišanje skesanca Tommasa Buscette: tokrat sta mu vprašanja zastavljala Andreottijeva odvetnika Coppi in Sbacchi.

Oba sta ga hotela spraviti na led, z očitnim namenom, da bi ga zmedla in tako omilila domet njegovih torkovih izjav. Buscetta je napad kar dobro odbil. Govoril je o domnevnem srečanju med mafijskim vodjo Badalamentijem in Andreottijem, obrazložil je da sta Bontade in Badalamenti

povedala, da sta ukazala umor novinarja Pecorellija na zahtevo bratov Salvo, ki naj bi to počela »v Andreottijevem interesu«.

Odvetnik Sbacchi ga je presenetil le, ko je zahteval, naj v zvezi z umoroma Alda Mora in generala Dalla Chiese zaslišijo tudi Buscettovo zeno. Ko je zagovornik hotel izvedeti, koliko denarja prejema skesanec od italijanske države, mu je odvrnil, da mu tega ne sme razkriti, ker mu to izrecno prepoveduje neka okroznica. V nadaljevanju zaslišanja je skušal Buscetta dokazati, da le ni bil mafijski vodja takega kalibra, kot ga skuša prikazati tisk. »Bil sem le vojak.« je poudaril.

Med triurnim zaslišanjem torej Andreottijevima odvetnikoma ni

uspelo spraviti Buscette iz tira. Danes bo na vrsti drugo pomembno zaslišanje. Pred sodiščem bo pričal bivši newyorski tožilec Richard Martin. Prav on je bil tisti, ki mu je Buscetta prvič omenil, da naj bi bil Andreotti povezan z mafijo. Bil je to leta 1985.

Včeraj je sodišče med drugim sklenilo, naj unificirajo originalne televizijske posnetke in kopije posnetkov, ki jih je sinoči oddajal TV dnevnik druge italijanske mreže, ker je na njih videti Buscetto v obraz, ko zapusca sodno dvorano. Uničenje je zahteval javni tožilec zaradi varnostnih razlogov, saj se boji, da bi mafija spet skušala ubiti dalec najbolj pomembnega nafijskega skesanca.

RIM / PARLAMENTARNA RAZPRAVA O POLITIČNEM POLOŽAJU

Dvoboj D'Alema-Berlusconi o prihodnosti Dinijeve vlade

Bossi: ali reforme ali volitve - Kritična stališča SKP in skrajne desnice

RIM - Lamberto Dini bo danes zvedel, ali bo se dalje ostal v Palacu Chigi, parlament pa, če je tik pred razpustom in torej pred predčasnimi volitvami. Včerajšnja razprava v poslanski zbornici ni razčistila te osnovne dileme, pač pa se je razvnela ob političnem »dvoboju« med Massimom D'Alema in Silviom Berlusconiem. Oba liderja sta sicer ponovila stara in znana stališča, njuna posega pa sta potrdila, da je politični dialog med levo in desno sredino mogoč in morda tudi potreben, kar v teh pogojih samo utrjuje ministrskega predsednika in njegov kabinet.

Tajnik Demokratične stranke levice je predlagal skupno pot do junijskih volitev, s katero bi država brez večjih pretresov prestala evropski semester, parlament pa bi v tem času položil temelje za nekatere pomembne reforme. D'Alema odločno nasprotuje »super vladi«, ki jo predlaga lastnik Fininvesta in ki bi po njegovem le ustvarjala dodatno zmedo ter ohranila umetno pri zivljenju sedanjih parlament. Volitve predstavljajo manjše zlo, do junija pa je treba priti vsaj z nekaterimi skupnimi izhodišči za novo zakonodajno dobo, ki bi bila odraz hotenja volitev.

Lider »Forza Italia« je znova postavil zahtevo po Dinijevem odstopu, izrazil pa je nasprotovanje »krizi v temi«, kar pomeni, da noče takojšnjih volitev, za katere se tako vehementno zavzema njegov zaveznik Fini. Berlusconi je razočaran nad delom Dinijeve vlade, katero

je znova pozval k takojšnjemu odstopu, »ki bi edini lahko razčistil sedanje nejasnosti in prispeval k premostitvi krize«.

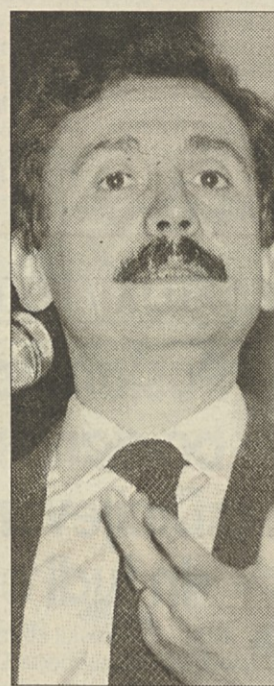
Bivši premier je bil polemičen v tonih, nenavadno previden pa v vsebini in predlogih, tako da ni niti enkrat omenil besede nezaupnica, ki jo npr. zahtevajo »jastrebi« v njegovi stranki. Pač pa je znova predlagal vlado zelo širokih zavezništva, »super vlado«, ki ji nasprotujeta tako Nacionalno zavezništvo, kot leva sredina, medtem ko Liga čaka na razvoj dogajanj.

Umberto Bossi je v svojem posegu precej pohvalil Dinijevo vlado in predsednikovo stališče, da mora Italija nujno ubrati pot ustavnih reform in tudi federalizma. »Senatur« nasprotuje tako imenovani vladni krizi »v temi« in predlaga oblikovanje neke vrste jamstvene vlade, ki bi slovela na širokih zavezništvi in predvsem na ustavnih reformah. Kljub običajnim polemici tonom pa je Bossi dal razumeti, da bo Liga, kljub težavam, se naprej podpirala sedanjo vlado, pod pogojem, da bo v svoj program uvrstila ustavne ozioroma institucionalne reforme, zacenski s federalizmom.

Bossijev govor so poslanci Nacionalnega zavezništva »pozdravili« s hrupnim vzklikanjem »Italija, Italija«, s čimer so tudi uvedli poseg Gianfranca Finija. Slednji je bil po pričakovanjih izredno oster do ministrskega predsednika in tudi do predsednika republike

Scalfara, ki bi si po Finijeve mnenju tudi zaslužil obtožbo izdaje ustave, za katero se že nekaj dni zavzeta ogreva lider radikalcev Marco Pannella.

Zelo oster do Dinijevega kabineta je bil tudi tajnik Komunistične preno-va Fausto Bertinotti. Premiera je obtožil politične goljufije in grobega kršenja pravic parlamenta, ta vlada, je se poudaril Bertinotti, si zasluži prezir in seveda nezaupnico, saj je doslej zelo škodovala Italijo, če bo ostala še naprej na svojem mestu pa bo državi povzročila še dodatno nepopravljivo škodo. Po mnenju tajnika SKP pa parlament po tej poti izgubil verodostojnost in bo postal le posvetovalno telo Kvirinala in Palacu Chigi.

Massimo D'Alema (AP)

Silvio Berlusconi (AP)

Predsednik Scalfaro spet poziva k spravi in dialogu

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je spet pozval stranke in parlament k dialogu in k politični spravi. Kljub težavnemu momentu, je izrazil prepričanje, da bo v parlamentu prevladal cut odgovornosti, podobno kot svoj čas v ustavodajni skupščini, kateri je v izredno težkih casih uspelo odobriti demokratično in uravnoteženo republiško ustavo.

Strankine voditelje je državni poglavar opozoril, da imajo pred sabo zelo nevhvaležne in naporne naloge, ki jim bodo kos le s potrpežljivim in resnim delom. Tudi glede tega je Scalfaro omenil »ocete« republiške ustave, ki so pripadali zelo različnim strankam in ideologijam, pri nekaterih temeljnih vprašanjih pa so vseeno našli skupen jezik. Predsednik je s tem spet neposredno podprl

vlado Lamberta Dinija in njene napore, da bi Italija brez večjih političnih pretresov (in predvsem brez predčasnih volitev) prestala evropski semester.

Scalfaro je spregovoril na slavnosti, na kateri so uradno predstavili simbol za kandidaturu Rima za gostovanje olimpijskih iger leta 2004. Na prireditvi sta bila med drugim navzoča tudi rimski župan Francesco Rutelli in predsednik CONI Mario Pescante. Državni poglavar je izrazil upanje, da bo mednarodni olimpijski odbor CIO vendarle sprejel kandidaturu italijanskega glavnega mesta.

Zelo kritični nad Scalfarovimi besedami so bili zastopniki Nacionalnega zavezništva, ki so predsedniku očitali odkrito podporo Dinijevi vladi.

RIM / PO DINIJEVEM NAROČILU

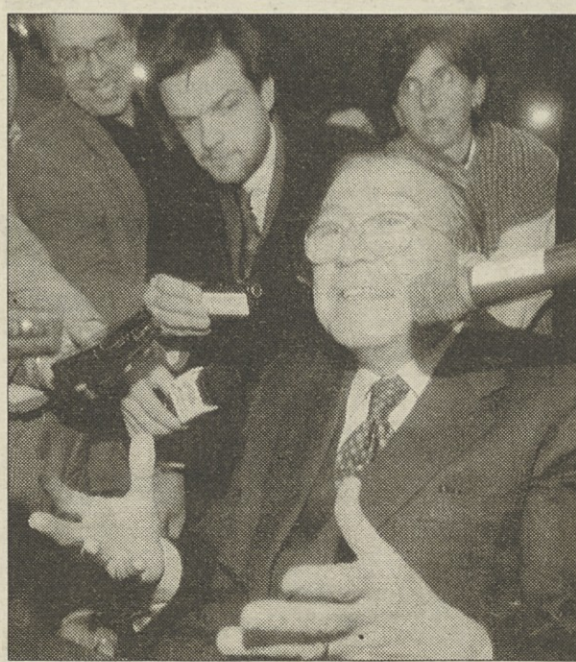
Posebna komisija bo razčistila, zakaj je SISDE vohunil za Antoniom Di Pietrom

RIM - Notranji minister Coronas je po nalogu premiera Dinija umestil preiskovalno komisijo, ki naj razčisti, zakaj je civilna obveščevalna služba SISDE od začetka leta 1992 naprej vohunila za takratnim tožilcem Antoniom Di Pietrom in drugimi člani njegove sodne ekipe »čiste roke«.

To je zahteval, kot znano, sam nekdanji milanski sodnik z ovadbo, v kateri obtožuje tajne agente zlorabe službenih dolžnosti, za njim pa tudi Višji sodni svet. Njegovi člani Vladimiro Zagrebelski, Sergio Lari, Francesco Paolo Fiore in Saverio Mannino hočejo zvedeti, kako in

s katerim namenom je SISDE sprožil to vohunsko akcijo, hkrati pa izrazijo zaskrbljenost zaradi možnosti, da so na ta način hoteli pogojevati neodvisnost sodnikov.

Skandal je izbruhnil takoj potem, ko je z nezakonitim zbiranjem zaupnih podatkov o Di Pietru in njegovih kolegih agent Sisdeja Roberto Napoli v januarju lanskega leta seznanil javnega tozilca v Brescii Fabia Salamoneja. Njegove razsežnosti so se se razširile, ko so v arhivu tajne službe odkrili dosje z naslovom Achille, v katerem je res omenjen bivši sodnik in ki ga je Salamone prejel sele 26. oktobra lani.

Nasmejani Giulio Andreotti odgovarja na vprašanja novinarjev med pavzo procesa v Padovi (telefoto AP)

IZMENJAVA VOŠČIL / VČERAJ TRADICIONALNO SREČANJE

Tržaški konzularni zbor pri prefektu

Na Tržaškem je trenutno 34 tujih predstavništev

TRST - Na tržaški prefekturi je bil včeraj popoldne tradicionalni novoletni sprejem, ki ga je priredil vladni komisar Mario Moscatelli. Udeležili so se ga predstavniki konzularnih predstavništev tujih držav v tržaški pokrajini. Na Tržaškem je trenutno 34 predstavništev, saj so prav včeraj dopoldne odprli francosko predstavništvo, vendar pa so od vseh le štiri vladna - Slovenija, Hrvaška, Zvezna republika Jugoslavija in Avstrija. V imenu tržaškega konzularnega zbora je spregovoril avstrijski konzul Ingo Musi, zbrane pa je seveda nagovoril tudi vladni komisar Moscatelli, ki je vsem zazelel srečno in uspešno leto '96.

Utrinek s tradicionalnega srečanja vladnega komisarja s konzularnim zborom (f. KROMA)

PATRONAT INAC SVETUJE

Vračanje dolgov INPS-u

Vpr.: »Nestrno sem čakala, da vnovčim pokojnino in tako ugotovim, za koliko se bo letos povisala. Doživela pa sem neprijetno presenečenje, saj mi je INPS s priporočenim pismom javil, da mi je po letu 1985 plačeval previsoko minimalno pokojnino in zahteva, da mu vrnem 3 milijone lir. To je zame pravi šok, saj mi ni jasno, kako je ta dolg sploh nastal in zakaj bi morala vrniti del pokojnine, ki mi jo je INPS samostojno izplačal. Mi lahko, prosim, pojasnite, za kaj gre in kako naj se obnašam?«

T.S.

Sila kola lomi - prvi znani pregovor. Skrbstveni zavod INPS skusa na vse načine ublaziti proračunski primanjkljaj, zato je z računalniško obdelavo in s križnim preverjanjem podatkov z davčno upravo ugotovil dohodkovno zmogljivost upokojencev.

Tako je prislo na dan, da nekateri upravičenci (v Italiji jih je kar 600.000) z ozirom na lastni oziroma skupni (tudi zakončev) dohodek nimajo pravice do dopolnilnega deleža na minimalni pokojnini oziroma da jim ne priteče socialna pokojnina. INPS je v mejah 10-letne zapadlosti (preko tega roka dolg zastara in postane neizterljiv) zahteval od upokojencev, da povrnejo neupravičeno vnovčene zneske od leta 1985 dalje: to tudi zato, ker na osnovi pokojninske reforme terjatve zastarajo po petih letih.

Ce je po eni strani terjatev zavoda INPS do

neke mere legitimna, pa je navedba dolga pomanjkljiva, ni časovno razčlenjena in v marsikaterem primeru je terjatev neutemeljena. Na podlagi številnih razzsodb kasacijskega sodišča velja v času razlicen pravni rezim:

1) ce se je dolg ustvaril pred predložitvijo dohodkovne izjave, ga mora upokojenec vsekakor poravnati v mejah 10-letnega zastaranja; 2) ce je bil dopolnilni delez pokojnine izplačan:

a) do 27. marca 1989 - ga mora upokojenec vrniti; b) v obdobju 28.3.1989-30.12.1991 - INPS lahko terja dolg, ce je formalno zahtevo posredoval v roku 180 dni po predložitvi dohodkovnih podatkov (v veliki vecini primerov je ta rok zamudil in zato je zahteva nelegitima); c) po 31.12.1991 - INPS mora opraviti terjatev v teku naslednjega leta po predložitvi dohodkovne prijave.

Nekatere dolgove bodo torej upokojenci verjetno morali poravnati, vendar pa imajo pravico, da točno ugotovijo utemeljenost in časovno uokvirjenje posameznih preplacil. Zato svetujemo, da upravičenci v roku 90 dni vložijo priziv na pokrajinski odbor INPS z zahtevo, naj podrobno razčleni posamezne postavke terjatve. Sele nato bo mogoče ugotoviti, kolikšne zneske bodo dolžni vrniti. (ma)

KOROŠKA / SLOVENSKA MANJŠINA

Enotna lista ne odstopa od zajamčenega zastopstva Slovencev

CELOVEC - Predsednik Enotne liste (EL), slovenske narodnostne stranke na Koroškem, Andrej Wakounig (na sliki) vztraja pri zahtevi po uvedbi zajamčenega zastopstva koroških Slovencev v koroškem deželnem zboru. V pogovoru za naš list je manjšinski politik dejal, da je glede resitve tega vprašanja se vedno optimist in da EL ne misli odstopati od svoje zahteve. Vrhu tega je sam deželni glavar Christof Zernatto prav za letos napovedal odločilne premike glede tega vprašanja.

Wakounig: »Ce vprašanje letos ne bo rešeno, potem bo upravičena zahteva koroških Slovencev po zajamčenem mandatu odložena vsaj do naslednjih deželnozbornskih volitev, torej do leta 1999«.

Po mnenju predsednika Enotne liste se bo politična razprava o uvedbi manjšinskega mandata, ki je tekom leta 1995 močno napredovala, toda zaradi predca-snih parlamentarnih volitev 17. decembra bila prekinjena, nadaljevala takoj po oblikovanju nove vlade. S strani Ljudske stranke se po mnenju Wakouniga pozitivno stališče glede uvedbe mandata ni spremenilo, od socialdemokratov pa Enotna lista pričakuje, da zadeve ne bodo »ovirali«. Glede Haiderjevih svobodnjakov pa je zadeva nejasna, kajti nekateri politiki s Haiderjem in namestnikom koroškega dezelnega glavarja Grasserjem na celu sta za mandat, drugi (tretji predsednik državnega zbora Haupt in deželni poslanec Schretter) pa proti ozi-

roma povezujejo uvedbo mandata z vprašanjem nemško govoreče manjšine v Sloveniji.

Na deželni ravni je pričakovati začetek razprave se pomladi. Najprej bo manjšinski mandat predmet razprav v pristojnem pododboru koroškega dezelnega zbora (kjer bodo stranke razpravljale tudi o drugih točkah reforme volilnega reda), nato pa je pričakovati odločitev na visji ravni, na tristrankarskem vrhu, kot ga je posredno napovedal deželni glavar Zernatto.

Kot smo že poročali, zahteva Enotna lista ureditev zajamčenega manjšinskega zastopstva v obliki dodatnega 37. mandata (v koroškem deželnem zboru je trenutno 36 poslancev in poslank). Izvolitev sloven-

skega poslanca ali poslanke bi potekala v okviru deželnozbornskih volitev, pri čemer pa bi vsi volilci na dvojezičnem ozemlju Koroške imeli pravico, da z dodatnim volilnim lističem volijo kandidate/ke, ki se potegujejo za 37. (manjšinski) mandat. Izven dvojezičnega ozemlja pa se bi volitev lahko udeležil vsakdo, ki bi to prej sporočil krajevni volilni komisiji ali deželni vladi. Kandidatura za 37. mandat je povezana s priznavanjem k slovenski narodnostni skupnosti. Tisti kandidat/ka oz. volilna grupacija, ki dobi največ glasov, pa bi bil/a izvoljen/a kot manjšinski poslanec oz. poslanka v koroški deželni zbor, je zastopstveni model razložil tajnik EL Rudi Vouk.

Ivan Lukan

Od 9. januarja 1996 dalje 6 tednov.

SEZONSKI POPUSTI

VIDUSSI
V ČEDADU

G L O S A

Ahilova peta daytonskega sporazuma

JOŽE PIRJEVEC

Incidenti, do katerih je prislo v Bosni po prihodu cet Severnoatlantskega zavezništva, predvsem nedavni napad na sarajevski tramvaj, dajo slutiti, da so Srbi, se preden so podpisali Daytonov mirovni sporazum, natančno preučili libanonski in somalski primer. Mednarodne cete so po volji Washingtona že intervenirale pred približno desetimi leti v Libanonu in pred tremi leti v Somaliji - v obeh izdelah zato, da ustavijo bratomorno civilno vojno in ustvarijo razmere, ki naj jima zagotovo povratek h kolikor toliko normalnemu in civilnemu življenju. V obeh primerih je policijski poseg mednarodne skupnosti klavno propadel, zato ker so postale njene enote tarča nestetih napadov med seboj sprtih domačih frakcij, kar je imelo za posledico zahtevo javnega mnenja v Ameriki in drugje, da se je treba iz zascitenih območij čimprej umakniti. Kljub temu, da je pomenil umik za državnik, ki so se odločili za poseg v Libanonu in v Somaliji, veliko blamazo, se volji svojih volivcev niso mogli upirati, kajti politična skoda, ki bi jo sicer utrpeli, bi bila večja od vsakega se tako ponižujočega dejanja. Dejstvo je pač, da je v sodobnem svetu, vsaj od Vietnama dalje, televizija eden od pglavitnih oblikovalcev zunanje politike, in da se vtisu, ki ga naredijo na gledalce posnetki »nasih« ranjenih vojakov, ne more upirati nobena se tako razumsko utemeljena politična volja. Ni si torej težko predstavljati, da so Srbi, ki jih je Clinton tako rekoč s puško prisilil k podpisu Daytonovega sporazuma, nanj sicer pristali, pri tem pa v skladu s svojo levantinsko prebrisanostjo že vedeli, kako ga bodo izničili: z vrsto bolj ali manj krvavih incidentov, ki jih bo svetovna televizijska mreža prenesla v vse do-

move in kmalu prepričala ljudi pred zasloni, da za Bosno ni vredno žrtvovati ne denarja ne človeških življenj. Kako je že rekel Bismarck? »Balkan ni vreden kosti enega samega pomeranskega kirasirja.«

Ce je ta scenarij pravilen, se bo moral Clinton kmalu soočiti z vprašanjem, kaj storiti v Bosni: ohraniti v njej vsemu navkljub svoje cete, ali prepustiti dezelo srbskemu in torej posredno ruskemu vplivu? Dokaj očitno je namreč, da posega Severnoatlantske zveze v tej nesrečni dezeli ni mogoče pripisati samo humanitarnim nagibom washingtonske vlade in predvolilnim potrebam ameriskega predsednika. (Clinton se hoče predstaviti svojim volivcem kot rešitelj vseh pomembnih konfliktnih situacij na svetu - v prvi vrsti na Severnem Irskem, na Bliznjem vzhodu in na Balkanu). Dejstvo, da so v Rusiji močnejše tiste sile, ki se jim toži za imperialno politiko Sovjetske zveze in za njenimi vplivnimi območji na Kavkazu, v Srednji Aziji, v vzhodni Evropi a tudi na Balkanu, je brez dvoma imelo veliko tezo pri odločitvi, da je treba vojaško poseči v Bosni in s tem zagotoviti prostor nad tem strateško važnim prostorom. S to potezo, ki močno spominja na politiko Habsburzanov pred 120 leti, je Clinton dosegel tisto, kar se leta 1945 ni posrečilo Churchill: spremeniti jugoslovanski prostor v kondominij in ga složno z Rusi razdeliti po principu »fifty«-»fifty«. Toda ta rešitev, ki je za nas Slovence seveda nadvse ugodna, ima Ahilovo peto: odjek, ki ga neskončni niz incidentov lahko ima v ameriskem javnem mnenju. Clintonova politika v Bosni je torej verjetno že obsojena na propad, kar pomeni, da bi bilo treba že misliti, kaj in kako potem.

Novomašnik na Naših stezicah

TRST - Oddaja Kam vodijo naše stezice, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 18. uri, je pred kratkim obravnavala duhovniško problematiko. Takrat so v studiu govorili o dobesečni gonji proti slovenskim duhovnikom, ki opravljajo svoje pastoralno delo v Italiji. Poudarjen je bil problem Slovenske Benecije, kjer so orožniki dobesečno vdrli v tamkajšnje cerkev v mrzlicnem iskanju orožja.

Tudi pri duhovnikih so svetli trenutki, trenutki radosti in zadovoljstva. Tako so v zamejstvu zabeležili po dolgih 36 letih novomasnika, seveda Slovenca. Maks Suard, tako je ime »novopečenemu« slovenskemu duhovniku, bo gledalkam in gledalcem podrobneje spregovoril o tem zelo važnem trenutku za celotno življenje Slovencev v Italiji. Voditelj »Stezic« Mario Sustersič bo v studiu skušal usmerjati pogovor na temo Novomašnik po 36 letih, pri tem pa mu bosta pomagala duhovnik Dušan Jakomin in laik Franc Mozetič.

Oddajo si lahko ogledate tudi v ponovitvi na TVS 1 v petek, 19. t.m. ob 16.20.

PISMO UREDNIŠTVU

Pojasnilo »Načrta za Milje«

V zvezi s člankom »Kritična nota SSK o Miljah in KGS«, ki je bil objavljen v PD dne 7. 1. 1996, želim, tudi v imenu novonastale skupine »Načrt za Milje« pojasniti naslednje:

Podpisana občinska svetovalka Cinzia Ostrouska, izvoljena kot neodvisna v listi »Skupaj za Milje«, sem pristopila k novi skupini, ker sem soglasala z načeli slednje, gotovo ne, da bi si »zagotovila prevladujoč vpliv v občinski upravi«, kar lahko mirne duše trdim tudi za ostale svetovalce skupine »Načrt za Milje«. To skupino sestavljamo svetovalci, ki izhajajo iz liste »Skupaj za Milje« od katerih je bilo 5 izvoljenih iz vrst DSL, dva (Nicolini in podpisana) pa sva neodvisna. Oba sva člana Zveze za okolje (Legambiente), kako sva se avtomatično opredelila za DSL oz. za Zelene je samo pokrajinskemu izvršnemu odboru SSK znano - nama gotovo ne, ker tudi sama nisva nikoli nekaj takega zahtevala.

SSK skrbi (legitimno, zakaj ne?) usoda Slovencev v Miljah - potrjujem, da se »Načrt za Milje« sklicuje na program, ki smo ga predložili kot svetovalci liste »Skupaj za Milje«... in ce Statut leži za meseci v predalu, svetovalca SSK v miljski občini dobro ve, da to ni po naši krivdi!

Pokrajinskemu izvršnemu odboru SSK naj bo pa jasno, da svetovalci skupine »Načrt za Milje« delujemo v korist celotnemu prebivalstvu nase občine - »specifični interesi« zvenijo nekam cudno! - in torej tudi Slovincem.

Navsezadnje: glede na izvoljene svetovalce (beri eden) in na politično tezo je zelo težko, da bi si SSK v Miljah »zagotovila prevladujoč vpliv v občinski upravi«, kar je morda njihov cilj, gotovo pa ne naš.

In se nekaj: SSK govori o »notranjih razprtijah med italijanskimi strankami« zaradi katerih »so prvi nastradali Slovinci« - ali ni dober del Slovencev prav v teh strankah (DSL in SKP) ali pa SSK ne šteje med pristne Slovence tiste, ki nismo v SSK?

Hvala za pozornost

Cinzia Ostrouska

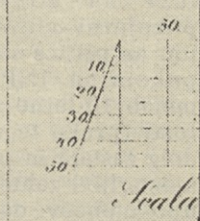
Zemljevid občine Trst iz leta 1829 - 27

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

14. Fichiel Antonio	59. Spelich Maria
15. Paximadi Anton	60. Posar Caterina
16. Durn Antonio	61. Tanoso Antonio
17. Scab Luca	62. Crisina Giuseppe
18. Falck Corona	63. Crisina Giovanni
19. Trebilz Andrea	64. Benzich Simoni
20. Fichiel Giorgio	65. I. R. Domani
21. Crisich Marlene	66. Ghedol Sim. e Fin
22. Kavis Antonio	67. Ghedol. Sub. e Gio.
23. Posar Giovanni	68. Ghedol. Maltia
24. Buchiar Antonio	69. Scab Gio. Maria
25. Guistin Gregorio	70. Eredi Schillan
26. Plancker Giacomo	71. de Brigido Cent. Pa
27. Rose Giuseppe	72. de Zanchi Bar. Ger.
28. Steppar Antonio	
29. Dancken Anadmo	XVIII. Com Longera
30. Steppar Fratelli	1. Bechiar Giovanni
31. Slaver Maltia	2. Levi Abramo
32. Chaudoin Giuseppe	
33. Sofrich Giorgio	XIX. Com. Padrich
34. Bicchiar Maria	
35. de Marcheselli Er. Al.	XX. Com. Bafovizza
36. Cimitero Greco orien.	
37. Cimit. Greco d'occ.	XXI. Com. Gropada
38. Cimitero Calle lica	
39. Marcorich Valentin	XXII. Com. Trebich
40. Cronest D. Giuseppe	
XVII. Com. Rozzol	
1. ditto Fivando e Costan	XXIII. Com. Banne
2. Jellerich Maltia	1. Bidischini D. And.
3. I. R. Magistrate	
4. Minori Carceroni	XXIV. Com. Opechina
5. Bertol Maria	1. Chiesa Parrocchiale
6. de Giuliani Elisab.	2. Doganu
7. de Gabbiatti Madal.	3. Cimitero
8. Giordan Francesco	4. Bertol Antonio
9. Sebastianis Er. Leon.	5. Danon Adel. Peter.
10. Posar Giacomo	6. Pischiar's Francesco.
11. Kreschiack Giu. e Gio	7. Crovatin Giorgio
12. Fichiel Ant.!	8. Scarlavaj Antonio
	9. Sofrich Andrea
	10. Pischiar's. In. e. Pav.

e nel suo Territorio.

Popolazione.						
Anni	Totale.	N. delle Case.	Anime.			
			Maschi	Femine	Totale.	
20	267	147086	1688	21.772	21.957	43.729
40	46040	1218,24	2048	6855	7042	13.897
50	16308	789,10	3756	28.627	28.909	57.626

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomiska propaganda: Publiest SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36/I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za leto 1996 - 300.000 LIT

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

ŠOLSTVO / IZPOPOLNJEVALNI SEMINAR

Poudarjeno pomembno delo naših vzgojiteljic

Obisk predstavnikov slovenskih in italijanskih šolskih oblasti

Lanskega marca sta se Zavod republike Slovenije za solstvo in deželni zavod za raziskovanje in eksperimentiranje na solskem področju IRRSAE domenila, da bosta skupaj organizirala seminar za vzgojiteljice slovenskih otroških vrtcev. Pobuda je bila potrebna, saj se tako na slovenski kot na italijanski strani zavedajo vse večji pomen, ki ga zavzema vzgoja predšolskih otrok. Z vzgojiteljskih vrst je izšla želja po seminarju, na katerem bi posvetili največjo pozornost govoru in komunikaciji dvojezičnega otroka v predšolski dobi. Vzgojiteljice poznajo problem zelo dobro; z njim se vsakodnevno soočajo. Dogaja se namreč, da se slovenski otroci vse bolj pogosto pogovarjajo v italijanski ali v trzaskem narečju, manj pa v slovenski. Ugotoviti zakaj, pravzaprav ni težko; mnogo otrok živi v italijansko govorečem okolju, privlačuje jih italijanska televizija, mnogo jih izhaja iz mesanih zakonov. V mestu je ta vpliv večji kot na podeželju, kjer se otroci pogovarjajo med sabo največ v domačem narečju.

Kar je bilo lanskega marca zasnovano, je bilo novembra in januarja izpeljano s seminarjem za izpopolnjevanje vzgojiteljic. Novembra so se seminarja udeležile vzgojiteljice iz dolinskega in mestnih didaktičnih ravnateljstev, sedanjemu seminarju na Colu so sledile vzgojiteljice iz vrtcev openskega in nabrežinskega ravnateljstva. Slišale so o govoru in komu-

nikaciji v predšolski dobi, pa tudi o pravljici kot sredstvu za razvijanje maternega jezika pri dvojezičnem otroku. Včeraj so v vrtcu na Colu prisluhnile tudi organizatorjem.

Seminar so namreč obiskali predstavniki zavoda IRRSAE in Zavoda za solstvo in ministrstva za solstvo in sport Republike Slovenije (na sliki). Predsednik IRRSAE Fulvio Salimbeni in podpredsednica Gianna Fumo sta poudarila pomen sodelovanja s slovenskimi solskimi oblastmi in pozornost, ki ga zavod posveca predšolski vzgoji; seminar namreč poteka v okviru tečaja Tempus.

Predstavniki za zamejsko solstvo na ministrstvu za solstvo iz sport Republike Slovenije Roman Gruden je omenil zelo pomembno funkcijo, ki jo

opravljajo vzgojiteljice: otroke vzgajajo v najbolj delikatni dobi, ki jih bo zaznamovala za celo življenje. Njihova naloga je v večjezičnem okolju se toliko bolj odgovorna. Poznavanje več jezikov je ocenil kot bogastvo in zaklad, ki se ga vse bolj zaveda vsa Evropa: vsak jezik je ključ, ki odpira novo dimenzijo in omogoča novo vizijo sveta. Zazolel je, da bi otroci pridobili cim več ključev za bodočnost.

Predstavniki Zavoda za solstvo Joze Zlahtic je izrazil zadovoljstvo, ker obstaja pri italijanskih oblasteh volja, da se take pobude nadaljujejo. Z februarja bo v Ljubljani novo srečanje, na katerem bodo zasnovali nove pobude za izpopolnjevanje slovenskih solstnikov v Italiji.

SMRTNA NESREČA

Voznika avtomobila, ki je zbil žensko, še niso našli

Mestni redarji se vedno vneto iščejo voznika avtomobila, ki je v tork zvečer na Stari istrski cesti do smrti zbil pešakinjo, 58-letno Antonio Lofaro, in po nesreči zbežal. Nesreča se je pripetila nedaleč od Trga Cagni, to je v bližini doma nesrečne ženske (stanovala je na Jericljevem trgu 20).

Preiskava mestnih redarjev je sila težka, ker kaže, da ni nesreči prisostvoval nihče. Dolej so opravili vrsto izvidov pri avtolicarjih in mehanikih. Avtomobil, ki je zbil žensko, je namreč

tudi oplazil tri tamkaj parkirana vozila. Prav poškodovani avtomobil bi lahko »izdal« brezvestnega voznika, ki mu grozi sedaj huda kazen, ker se ni ustavil in nudi ponesrečenki pomoči.

Po dosedanjih izvidih kaže, da je ženska hodila po cesti ob parkiranih avtomobilih. Prav parkirani avtomobili pa naj bi posredno »propomogli« k tragediji. Zasedli so namreč pločnik in tako »prisilili« žensko, da je stopila na cesto, kjer je vanjo tresnil avtomobil.

Policisti za ureditev mejnih prehodov

Sindikata policistov LISIPO (Liberio sindacato di polizia) je včeraj spjel odmeven protest proti nesigurnosti in sifersnji neurejenosti obmejnih prehodov na Trzaskem. Njegov pokrajinski tajnik Domenico Marturano je lastnoročno in na stroške samega sindikata odstranil vse odpadke v bližini čuvajnic, potem pa razmnožil letak, v katerem deželni podtajnik Lisipa Enzo Talà, sklicujoč se tudi na vsedravnega tajnika Luigi Feroneja, poziva vidskemu direktorju policije, naj pritiska na notranje ministrstvo za to, da bi vtisnilo mejnim prehodom pri Rabujezu, Pesku in Fernetičih priraznejši in dostojnejši videz.

LISIPO, ki je takšen poziv poslal tudi vsem trzaskim političnim silam, bo v kratkem sklicjal protestno manifestacijo v Rimu.

NOVICE

Obvestilo v zvezi z bencinskimi kuponi

Trzaska trgovinska zbornica opozarja, da bo jutri, 12. januarja, nepreklicno zapadel rok, do katerega lahko občani vložijo prošnjo za letošnje trzasko bencinskih kuponov po znižani (neobdavčni) ceni. To velja seveda za tiste, ki bonov se niso nikdar dobili, oziroma one, ki so medtem zamenjali avtomobil. Prošnjo bo sprejemal ustrezni urad (Ufficio Benzina Agevolata) v Ul. Valddivo 2/b se danes in jutri od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.15. Kupone za letos bodo začeli razdeljevati 22. januarja, boni za lansko leto pa bodo veljavni še do 21. januarja.

Novinarska konferenca o vprašanju priseljenstva

Trzasko clovekoljubne organizacije od vedno zelo pozorno spremljajo aktualno problematiko priseljencev, ki je se kako pereca, potem ko je parlament pred nekaj dnevi dokončno uzakonil vladni odlok o tem vprašanju. Ob tej priložnosti prirejajo jutri ob 11.30 na sedežu tiskovne agencije ANSA novinarsko konferenco, na kateri bodo ocenili položaj priseljencev na Trzaskem in v Furlaniji-Juljski krajini.

Srečanje z novinarji skupno prirejajo pokrajinska ACLI, Združenje za mir, skofijska Caritas, Italijanski solidarnostni konzorcij in Center, ki nudi raznovrstne servise in usluge priseljenjem.

V Mieli predstavitev festivala Alpe-Adria

V gledališču Miela bodo jutri ob 11.30 predstavili javnosti letošnjo izvedbo filmskega festivala Alpe-Adria, ki bo v Trstu od 17. do 21. januarja. Prireditev bo, kot v tradiciji, posvečena filmski umetnosti iz držav nekdanje Jugoslavije ter srednje in vzhodne Evrope. Festival bo v trzaskih kinodovaran Azzurra in Excelsior.

Miramarski center odslej pod okriljem UNESCO

Miramarski center za teoretsko fiziko, ki je doslej deloval pod okriljem dunajske Agencije za atomsko energijo, bo odslej naprej deloval v okviru organizacije OZN za vzgojo, znanost in kulturo, ki je znana pod imenom UNESCO. Uradna predaja poslova, ce jo lahko tako imenujemo, bo danes ob 10. uri v Miramaru na prireditvi, ki se je bosta med drugim udeležila tudi generalna direktorja obeh prestiznih mednarodnih ustanov Hans Blix in Federico Mayor Zaragoza.

Prekinitev dobave vode za Prebeneg

Uprava Obcine Dolina sporoča, da bo jutri, 12. t.m. od 9. do 13. ure prekinjena dobava vode za Prebeneg zaradi povezave novega vodovodnega omrežja na rezervoar.

IACP / PRISPEVEK 80 MILIJARD

Tržačani naj bi dobili vsaj še 300 stanovanj

Deželna vlada je nakazala trzaskemu zavodu za ljudske hiše IACP 78, 08 milijarde lir, ki so mu potrebne za obogatitev stanovanjske ponudbe v občini. To je povedal včeraj deželni odbornik Roberto de Gioia na sestanku s trzaskim občinskim odbornikom za urbano nacrtovanje Giovanni Cervesijem in s predsednikom omenjenega zavoda Giuseppejem Enriquezom. Nakazana sredstva veljajo formalno za štiriletno 1992-1995, zato jih bo moral zavod porabiti najpozneje do konca junija 1997.

Po nacrtu, ki so ga predložili Dezeli uprave in IACP, bodo s tem denarjem zgradili oziroma preko obnovitvenih del pridobili 310 stanovanj, toda pri omenjenem zavodu menijo, da bi

lahko z dodatnimi 5 milijardami lir zgradili še drugih 80 stanovanj; deželni predstavnik se je obvezal, da bo na vsak način skušal najti ta sredstva.

Po gori navedenem programu naj bi IACP kupil 30 stanovanj, nove hiše pa zgradil na območju kasarn v Ul. Cumano, v Ul. Carsia na Opcinah, v Ul. Flavia, pa se na Trgu Niccolini, kjer je bil do nedavnega sedež gasilcev in kjer naj bi zgradili samo 36 od prvotno predvidenih 70 stanovanj.

Predstavniki dezelne direkcije za gradbeništvo, trzasko občinske uprave in zavoda IACP se bodo znova sestali proti koncu meseca, da bi preverili, kako skrajšati birokratske oziroma tehnično-administrativne postopke, ki zavirajo celoviti sistem stanovanjske politike.

ČRNA KRONIKA / VLOM

Tatovi odnesli iz trgovine za 20 milijonov lir oblačil

Neznani tatovi so se v noci na sredo lotili trgovine z oblačili in odnesli za kakih 20 milijonov lir usnjenih izdelkov.

Tatvine se je zavedla prodajalka, 28-letna Paola Pittacco iz Ul. Negrelli 12, ko se je včeraj malo po 8. uri prispela na delo. Zaposlena je v trgovini Magazzini S. Giusto na Korzu Saba. Ko je stopila v notranje skladišče, je takoj opazila velik nered. Oblacila so bila razmetana po tleh, na policah, ki so bile se dan prej polne usnjenih oblačil, so zevali veliki prazni prostori.

Seveda je takoj poklicala policijo in prijavila tatvino. Po pregledu prostorov so agenti ugotovili, kako se je tat (ali tatovi) prithotapil v trgovino. Poslužil se je stranskega vhoda v Ul. Zudecche, povzpel se je do prvega nadstropja, kjer je vlomil druga vrata in nato po polzastih stopnicah prispel do skladišča.

Medtem je Pittacova opravila bežno »inventuro«, da bi ugotovila, kaj so tatovi odnesli. Po prvih izsledkih kaže, da so izmaknili kakih 30 do 40 usnjenih oblek za skupno vrednost kakih 20 milijonov lir, poleg tega pa so tudi s silo odprli blagajno in odnesli 350 tisoč lir.

Na Portugalskem aretirali izsiljevalca

Po dolgi in razčlenjeni preiskavi trzaskega letucega oddelka so preteklo soboto na Portugalskem aretirali 37-letnega Milvia Lamacchia, proti kateremu je trzasko sodišče izdalo mednarodno tiralico. V Trstu je bil obsojen na dve leti in 3 mesece zapore zaradi izsiljevanja. Moskoga so ustavili na lisbonskem letališču. Sedaj caka v zaporu na ekstradicijo v Italijo.

V PONEDELJEK

Zasedanje odbora INCE za obnovo bivše SFRJ

Odbor deluje pod okriljem ICE

V Trstu se bo v ponedeljek sestel stalni odbor za gospodarsko obnovo Bosne in Hercegovine ter Hrvaske, ki deluje pod okriljem Srednjeevropske pobude (INCE). Nase mesto bo, kot znano, kmalu postalo stalni sedež informacijskega in dokumentarnega urada te mednarodne institucije.

V omenjenem delovnem odboru za gospodarsko obnovo nekaterih predelov bivše Jugoslavije sodelujejo strokovnjaki iz desetih držav in sicer Italije, Avstrije, Slovenije, Hrvaske, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Poljske, Češke, Slovaske in Madžarske. Ti izvedenci bodo tesno sodelovali s predstavniki največjih evropskih in svetovnih finančnih ter bančnih organizacij, ki so v prvi osebi zainteresirane za vsestransko obnovo republike nekdanje Jugoslavije.

Na ponedeljkovem tržaskem srečanju bodo začeli obravnavati že prve ekonomske in finančne projekte za pomoč nesrečnemu prebivalstvu bivše SFRJ. Levji delež bo pri tej dejavnosti, kot kaže, igrala Evropska banka za razvoj in obnovo srednje in vzhodne Evrope (BERS), katere visoki funkcionarji bodo sodelovali na tržaskem srečanju.

Delovni odbor za obnovo BiH in Hrvaske bo v Trstu posloval pod okriljem Ustanove za zunanjo trgovino (ICE), ki bo v ponedeljek popoldne tudi gostila novinarsko konferenco nekaterih najvidnejših predstavnikov omenjenega odbora.

BORŠT / SPOMINI NA DOGODKE PRED 51 LETI

Napad na partizanski bunker ni šel v pozabo

Tudi letos kratka svečanost v počastitev spomina padlih

Tisti 10. januar 1945 bo ostal Borštanom in prebivalcem Zabrezca v neizbrisnemu spominu. Posreden spomin na takratne dogodke pa imajo tudi mladi vascani, saj so se vsako leto, tako ali drugače, udeležili svečanosti, ki so jih ob tem času pripravile domača sekcija VZPI-ANPI, domače kulturno društvo in otroci domače sole.

Letos je poteklo 51 let od tistega usodnega dne, ko so fašistične tolpe zloglasnega vodje Colottija, skupno z nemškimi vojskimi silami, obkobile Boršt, napadle partizanski bunker v vasi in pri tem ubile borce Dusana Muniha-Vojka, Ivana Grzetica-Zitomira in Stanka Grudna - Strelca, težko ranile pa domaćina Danila Petarosa, ki so ga nato odpeljali v Koronejske zapore, od tam pa v Rizarno, kjer je končal svoje mlado življenje.

Vsako leto se dogodka spomnijo s svečanostjo, ki pomeni vaščanom več kot samo spomin na padle. Pomeni jim spomin na upor proti nacizmu in fašizmu in vero, da bo morala zmagati misel in zelja po svobodi in miru, ki naj bi zavladala v svetu, torej tudi tu pri nas.

Morda pa nam je ostala najbolj v spominu svečanost 10. januarja 1990, ko so v Srenjski hiši ob proslavi, nastopih zborov in otrok domače sole, prikazali tudi film, ki ga je pripravil Sasa Ota, ki je izgubil življenje v Mostarju, ko je opravljal svoje delo filmskega snemalca. »Narodnoosvobodilna borba v

Hiša v Borštu, kjer je bil partizanski bunker (foto KROMA)

Borštu« je naslov filma, ki je prikazoval Boršt in Zabrezec v starih casih ter obsegal intervjuje domačinov, ki so doživljali takratne grozote. Videti je bilo, kako so anketirani težko odgovarjali na vprašanja, saj niso, kljub letom, pozabili grozot, ki so jih tistega usodnega 10. januarja preživljali v vasi, ki pa jih je toliko let prej in se po tem neživljalo nase ljudstvo.

Spominjamo se, da je po koncu predstavitve filma zavladala v dvorani popolna tišina. Seje potem se je oglasilo ploskanje, s katerim so domaćini nagradili Saso za njegov trud in za delo pri oblikovanju filma, ki je in bo ostal pomembno pričevanje o tistih težkih casih za Boršt in Zabrezec.

Neva Lukeš

V PONEDELJEK IN TOREK

V Trstu na ogled tudi ameriški film Kusturice

Med tržaskim predvajanjem filma Podzemlje (Underground), ki je Emiru Kusturici prinesel najvisjo nagrado in zadnjem filmskem festivalu v Cannesu, bodo prikazali tudi njegov prejšnji, ameriški film, ki ni prišel v italijansko distribucijsko mrežo.

Gre za film Arizona Dream, ki ga bodo v angleški originalni verziji s francoskimi podnapisi predstavili na sedežu krožka Cappella Undergro-

und na Trgu Silvio Benco 4.

Film si lahko ogledajo člani krožka (izkaznico lahko interresenti dobijo in plačajo pred ogledom filma na sedežu krožka) v ponedeljek, 15. in v torek, 16. t.m., in sicer oba dneva od 18. uri ali ob 20.30.

Film Arizona Dream je Kusturica snemal v letih 1992 in 1993, v njem pa igrajo Johnny Depp, Faye Dunaway in Jerry Lewis.

V TOREK V LJUBLJANI

Priznanje Oskarju Kjudru

Oskar Kjuder je v torek prejel v Ljubljani pomembno priznanje. Glavni odbor Zveze združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije mu je kot bivšemu partizanu in zaslužnemu glasbeniku podelil spominsko partizansko medaljo za njegovo dolgoletno uspešno vodenje Trzaskga partizanskega zbora Pinko Tomazič v Trstu.

Priznanje je Kjudru izročil predsednik glavnega odbora ZZB NOB Ivan Dolničar med slovesnostjo, ki so se je udeležili predstavniki borbovskih organizacij iz vseh krajev Slovenije.

Spominska partizanska medalja, ki jo je prejel Kjuder, predstavlja spomin na pomembno obdobje narodnoosvobodilnega boja proti nacifazizmu in ustanovitve Denarnega zavoda Slovenije v Crnomlju 12.3.1944, ki je urejal v tistem času emisijo plačilnih

sredstev za partizansko gibanje. Gre za ovrednotenje spomina na ta prvi slovenski denar, oziroma prvo izdajo denarja v okupirani Evropi na sploh, v spomin katerega so izdali spominski novic - partizanski srebrenik. Medaljo je izdelal arh. Miljenko Licul.

Ko izrazamo Oskarju Kjudru nase najiskrenjeje čestitke ob pomembnem priznanju, zelimo naso javnost spomniti, da so dela za novi sedež partizanskega zbora v Padričah se v teku. Lahko jih bodo dokončali, kljub prostovoljnemu delu številnih članov in simpatizerjev le, če bodo imeli podporo nas vseh. Priznanje Oskarju Kjudru naj bo torej spodbuda članom zbora, pa tudi vsem, ki si želijo, da bi bila nacela boja proti fašizmu se vedno nase vodilo.

Neva Lukeš

JEDRSKI ODPADKI

Zeleni: Predlog Rubbie je le »čista« provokacija

Dezelna svetovalska skupina Zelene liste je izdala tiskovno sporočilo, ki zveni zelo polemično do znanega predloga Nobelovca Carla Rubbie o tako imenovanem cistem unicevanju jedrskih odpadkov. Prve poskuse naj bi testirali prav v sinhrotronu pri Bazovici, ki mu, kot znano, predseduje prav ugledni goriski znanstvenik.

Svetovalca zelenih Paolo Ghersina in Elia Mioni sta torkovo sporočilo Trzaskga sinhrotrona označila kot provokacijo, celo kot neke vrste ljudski proglas, ki ne sodi med pristojnosti javne ustanove, kot je Trzaski sinhrotron. Obzalo vanja vredno je po mnenju Zelene liste se posebno dejstvo, da je »proglas« izdal upravni odbor znanstvene ustanove, ki mu je že zdavnaj potekel uradni

mandat. Ghersina in Mioni sta zelo kritična posebno do dosedanjega pooblaščenega upravitelja družbe "Sincrotrone Trieste" Giuseppeja Vianija, ki ga dezelna vlada, kot kaže, namerava potrditi na to mesto. Zeleni pa očitno temu nasprotujejo.

Rubbia naj bi, kot smo poročali, izumil nov, povsem ekološki način za unicevanje jedrskih odpadkov. To naj bi opravil s prilagoditvijo stroja za pridobivanje ojačene energije. Tudi v tem primeru naj bi se poslužili torija, ki sodi v skupino čistih elementov. Nova naprava naj bi izredno škodljive jedrske odpadke dobesedno sežgala in jih unicila. Z zadevo se je pred kratkim ukvarjala tudi dezelna vlada, ki pa o načrtu Rubbia ni zavzela nobenega stališča.

PORDENON / V SOBOTO

Marko Feri bo nastopil na prvem festivalu kitare

V soboto bo v pordenonskem avditoriju Concordia nastopil mladi slovenski kitarist z Opcin Marko Feri. Sobotni nastop (začetek ob 21. uri) sodi v okvir Pr-

vega mednarodnega festivala kitare »Città di Pordenone«, ki se je začel sredi oktobra in se bo zaključil maja.

Enkrat mesečno so v Pordenonu solistični nastopi priznanih kitaristov z delavnico. Januarški gost, solist in docent je Marko Feri, ki je glasbeni studij pričel na tržaski Glasbeni matici, diplomiral pa na konservatoriju »Tartini«. Veliko je že nastopal, doma in v tujini, udeležil pa se je tudi mednarodnih natečajev in večkrat posegel po prvih mestih. Snemal je že tudi za radijske in televizijske postaje, trenutno pa tudi poučuje kitaro na soli GM »Marij Kogoj«. Pordenonski festival kitare organizirata kulturno združenje Farandola in pordenonska pokrajina pod pokroviteljstvom krajevne občine.

MILJE / PREDSTAVILI KNJIGO PAOLA SEME

Utrinki iz polpretekle zgodovine

Gre za pripoved o Antoniu Semi »El Mestro de Piran«

Včeraj dopoldne so v miljskem kulturnem centru »Gastone Millo« predstavili knjigo Paola Seme »El Mestro de Piran« (foto KROMA). »Mestro«, se pravi učitelj je bil avtorjev oče Antonio Sema, kateremu je bila tudi posvečena knjiga. V pripovedi se prepletajo avtobiografski elementi z opisovanjem dogodkov casa, v katerem je živel in delal oče dolgoletnega politika Paola. Kot so naglasili številni udeleženci včerajšnje predstavitve, knjiga prinaša tudi števil-

ne zgodovinske utrinke iz polpretekle zgodovine Istre in Trsta. Predstavitve, ki jo je organiziral deželni inštitut za preučevanje zgodovine sindikalnega gibanja sindikata CGIL v sodelovanju s sindikatom upokoencev SPI-CGIL, se je udeležila tudi ravnateljica italijanskega liceja v Piranu, ki so ga poimenovali po Antoniu Semi, s skupino dijakov. Prisoten je bil tudi avtor knjige, kot gostitelj pa je nastopil miljski zupan Sergio Milo.

gospodarstvo in finance

TRENDI / OBRAČUN JAVNIH RAČUNOV

Lanski javni izdatki prvič po načrtih

Primarni presežek večji od načrtovanega
Včeraj krepak padec donosnosti BOT in CTZ

RIM - Obračun javnih računov za leto 1995, ki ga je predsednik ministrskega sveta Lamberto Dini predvčerajšnjim predstavil poslanski zbornici, kaže poleg za pet tisoč milijard lir večjega primarnega presežka od predvidenega, prvič tudi popolno ujemanje med predvidenim in doseženim rezultatom na področju javnih izdatkov. Ekonomsko-financijski programski dokument, ki ga je vlada predstavila v parlamentu 2. junija lani, je že znižal raven predvidenih javnih izdatkov od 138 tisoč milijard lir, kolikor jih je bil predvidel programski dokument za leto 1994, na 130 tisoč milijard lir. To pa je v zgodovini italijanske javne finance zelo redek dogodek, ki je se toliko bolj pomemben, če ga primerjamo z zgodovinskim sosledjem predvidevanj in dejanskih obračunov, ki se v bližnji preteklosti niso nikoli ujemale.

Pri tem je treba reči, da je začela javna zadolžitev italijanske države pospešeno rasti v začetku osemdesetih let, torej prav v času, ki je sovpadal z začetkom strme gospodarske rasti in večanja nacionalnega bogastva. V prejšnjem desetletju se je tako javnofinančni primanjkljaj skoraj podvojil in v začetku devetdesetih let Amatovo vlado prisilil k velemanevru za skoraj sto tisoč milijard, ki je skupaj z mednarodno gospodarsko recesijo krepko zavrl rast italijanskega gospodarstva. Od takrat se vsako leto pojavlja ista pesem, zatogovanje pasu, zrtovanje za boljši jutri, ki pa ga noče in noče biti. Zdaj je Diniju uspelo doseči zasak nekaterih javnobilancnih kazalcev, a kaj, ko mastrichtska Evropa zahteva nove žrtve in marsikdo zeto ze obljubi,

blja, da bo manever za prihodnje leto »težak« vsaj 70 tisoč milijard lir. Neskončna zgodba se tako ponavlja, nekateri ekonomisti pa opozarjajo, da je italijanskemu standardu usojen boleč padec.

V uteho tistim, ki jih (upravico) skrbi dr-

zavna zadolženost, pa so prisle včeraj vesti o krepkem padcu donosnosti novih izdaj državnih obveznic (za BOT pod 9, za CTZ pa 8,48 odstotka), kar bo vsaj začasno znižalo odliv za obresti, ki jih mora lastnikom vrednotnic placevati država.

V Italiji je več kot 25 tisoč milijarderjev

RIM - Italija premore 25.451 milijarderjev, kolikor so jih nasteli med tistimi, ki spravljajo svoje prihranke v bankah. To je kar 3.500 več kot pred enim letom, daleč največ »zlatih« bancnih klientov pa je v Lombardiji (8.123), kjer vsak od njih premore povprečno 2 milijardi 860 milijonov lir (skupaj 23.250 milijard). Po podatkih, ki jih je zbrala Banka Italije, je največ takih varčevalcev, katerih bancni depoziti ne presegajo 50 milijonov lir, sicer pa statistika meče v isti koš tako depozite družin kot podjetij. Za Lombardijo se z največ milijarderji ponaša Lacij (3.234), tretji je Piemont, sledijo pa Emilija Romagna, Veneto in Toskana. Na repu lestvice najdemo Molize in Bazilikato s 44 oziroma 39 bogatši, medtem ko zaseda Furlanija - Julijska krajina 12. mesto med 20 deželami.

Včeraj uradno prodali Dalmine

RIM - Zavod IRI je včeraj dokončno zaprl svoj jeklarski »dosjek«, saj je bil uradno podpisan sporazum o prodaji podjetja Dalmine, ki izdeluje nevarjene jeklene cevi, navezi Techint - Banca di Roma. S to zadnjo prodajo je zdaj vse italijansko jeklarstvo v zasebnih rokah, bodisi domačih ali tujih.

Gradbeni odpust navrgel 4.836 milijard

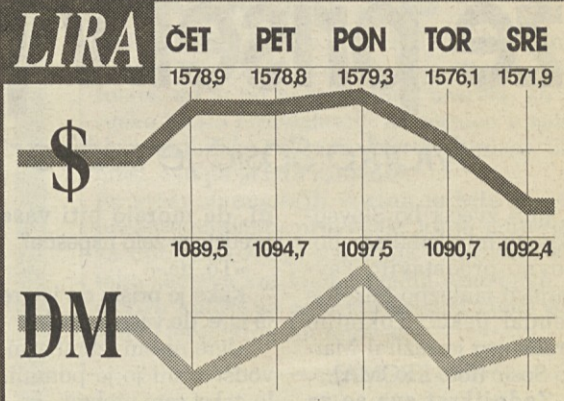
RIM - Nedavno zaključeni gradbeni odpust je v državno blagajno prinesel nekaj manj denarja od načrtovanega, saj je vlada upala, da bo zbrala približno pet tisoč milijard. Pa se to je popravljena ocena, ki je v začetku dosegala celo 6.900 milijard lir. Državni računovodja pa vseeno napoveduje, da bo dokončni znesek (navedeni je le plod projekcije) dosegel 4.800 do 4.900 milijard in da bo torej država prikrajšana za samo sto milijard.

Decembra rahel porast prodaje vozil

TURIN - Italijanski kupec se vse težje odloča za nakup avtomobila, in to kljub vse bolj izpopolnjeni prodajni tehniki in bogastvu ponudbe, ugotavlja italijansko združenje prodajalcev motornih vozil UNRAE v kometarju o podatkih, ki jih je včeraj objavilo transportno ministrstvo. Po njih se je namreč decembra lani registracija novih avtomobilov povečala za 0,9 odstotka glede na december 1994, v vsem lanskem letu pa jih je bilo za 1,99 odstotka več kot leto prej.

Gostinci vabijo na svoj večer

TRST - Medtem ko se uradi Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v teh dneh ukvarjajo z zaključevanjem lanskih obračunov in z zapadlostmi, ki jih je na vsakem začetku leta čez glavo, se gostinci pripravljajo na svojo tradicionalno družabnost. Kot smo že poročali, bodo imeli v ponedeljek, 15. januarja svoj tradicionalni Gostinski večer, ki ga gostinska sekcija Združenja pripravlja v restavraciji Pesek s sodelovanjem gostoljubnih Mery in Giuliana Karisa. Gostom bosta postregla s svojimi specialitetami, za dobro razpoloženje pa bosta poleg harmonikarske spremljave poskrbeli tudi znani in priljubljeni humoristi Vanka in Tonca. Prireditelji vabijo k čim večji udeležbi ne samo člane SDGZ, ampak tudi njihove družinske članov in prijatelje, in prosijo interesente, naj se do petka, 12. t.m. prijavijo v organizacijskem tajnistvu SDGZ (tel. 362949) ali neposredno v restavraciji Pesek (tel. 226294).

Lira stabilna, borza negativna

RIM - V pričakovanju taksnega ali drugačnega zaključka parlamentarne razprave o usodi Dinijeve vlade, je liri tudi včeraj uspelo ohraniti razmeroma stabilen tečaj, medtem ko je milanska borza se naprej v težavah. Poleg notranjih problemov vpliva nanjo tudi sibkost ameriških trgov. Posli so bili zelo skromni (430 milijard skupne vrednosti), zadnji indeks Mibtel pa je nazadoval za 0,88 odstotka.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

- Obveznice BTP se koristijo od 1. septembra 1995 in zapadejo 1. septembra 2005.
- Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.
- Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.
- Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **9,40%**.
- Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.
- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **12. januarja**.
- Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. septembra; ob vplačilu (**17. januarja**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznic bo vsekakor vnovčil cel kupon.
- Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.
- Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	10. JANUAR 1996		
	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1549,00	1596,00	
nemška marka	1078,00	1111,00	
francoski frank	314,00	324,00	
holandski gulden	960,00	989,00	
belgijski frank	52,10	54,20	
funt šterling	2397,00	2470,00	
irski šterling	2477,00	2552,00	
danska krona	278,00	287,00	
grška dragma	6,50	6,90	
kanadski dolar	1136,00	1171,00	
japonski jen	14,70	15,30	
švicarski frank	1330,00	1371,00	
avstrijski šilling	152,90	157,50	
norveška krona	244,00	252,00	
švedska krona	235,00	242,00	
portugalski escudo	10,30	10,70	
španska pezeta	12,70	13,40	
avstralski dolar	1153,00	1188,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	11,60	12,40	
hrvaška kuna	265,00	290,00	

KMEČKA BANKA - GORICA			
10. JANUAR 1996			
v LIRAH			
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1545,00	1590,00	
nemška marka	1081,00	1106,00	
francoski frank	313,00	323,00	
holandski gulden	958,00	983,00	
belgijski frank	52,20	54,00	
funt šterling	2392,00	2472,00	
irski šterling	2472,00	2567,00	
danska krona	278,00	288,00	
grška dragma	6,50	7,10	
kanadski dolar	1134,00	1169,00	
švicarski frank	1334,00	1362,00	
avstrijski šilling	152,60	157,10	
slovenski tolar	11,70	12,40	

MILANSKI DEVIZNI TRG				
10. JANUAR 1996				
v LIRAH				
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	—	1571,990	—	
ECU	—	2030,540	—	
nemška marka	—	1092,420	—	
francoski frank	—	318,860	—	
funt šterling	—	2430,770	—	
holandski gulden	—	975,300	—	
belgijski frank	—	53,139	—	
španska pezeta	—	12,987	—	
danska krona	—	282,550	—	
irski funt	—	2510,000	—	
grška dragma	—	6,693	—	
portugalski escudo	—	10,536	—	
kanadski dolar	—	1153,750	—	
japonski jen	—	15,014	—	
švicarski frank	—	1352,020	—	
avstrijski šilling	—	155,320	—	
norveška krona	—	248,410	—	
švedska krona	—	238,940	—	
finska marka	—	361,130	—	
avstralski dolar	—	1169,250	—	

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG				
8. JANUAR 1995				
v DEM				
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	1.4355	1.4395	1.4435	
funt šterling	2.2255	2.2325	2.2395	
irski funt	2.298	2.305	2.312	
kanadski dolar	1.0538	1.0578	1.0618	
nizozemski gulden	89.198	89.308	89.418	
švicarski frank	123.76	123.86	123.96	
belgijski frank	4.8558	4.8658	4.8758	
francoski frank	29.113	29.173	29.233	
danska krona	25.797	25.857	25.917	
norveška krona	22.61	22.67	22.73	
švedska krona	21.67	21.73	21.79	
italijanska lira	0.9074	0.9114	0.9154	
avstrijski šilling	14.196	14.216	14.236	
španska peseta	1.1851	1.1891	1.1931	
portugalski escudo	0.9593	0.9623	0.9653	
japonski jen	1.3639	1.3654	1.3669	
finska marka	32.95	33.03	33.11	

WASHINGTON / VČERAJ RAHLO ZBOLJŠANJE, TEŽAV PA JE ŠE VELIKO

V Ameriki bo še kar naprej snežilo

Severovzhodni del Združenih držav v kaši, Kalifornijci pa imajo lepo, sončno vreme

WASHINGTON - Ne navadno slabo vreme s tako obilnim sneženjem, kakrsnega ne pomnijo od leta 1947, je Ameriko spravilo dobesedno na kolena. Ujma je doslej vzela življenje že več kot 80 ljudem, ki so zmrznili ali bili žrtve prometnih in drugih nesreč, razmere pa se menda ne bodo še tako kmalu popravile.

Včeraj je bilo resda nekoliko bolje, zaradi cesar je bilo mogoče na severovzhodu Združenih držav, tako tudi v New Yorku in Washingtonu, odpreti za promet glavna letališča in železniške postaje, vendar so vremenslovci najavili za konec tega tedna ponovno poslabšanje, kar pomeni nove obilne snežne padavine. Tudi sicer pa je treba računati z nemajhnim problemom, ki ga predstavlja odstranjevanje gmotnih posledic ujme, saj to ni mogoče kar cez noč. Na letališčih in železniskih postajah je na tisoče Americanov in tujcev, tudi Italijanov, ki so bili namenjeni na odih v toplejše kraje, a so ostali na cedilu, vsem naenkrat pa tudi ni mogoče ustreci.

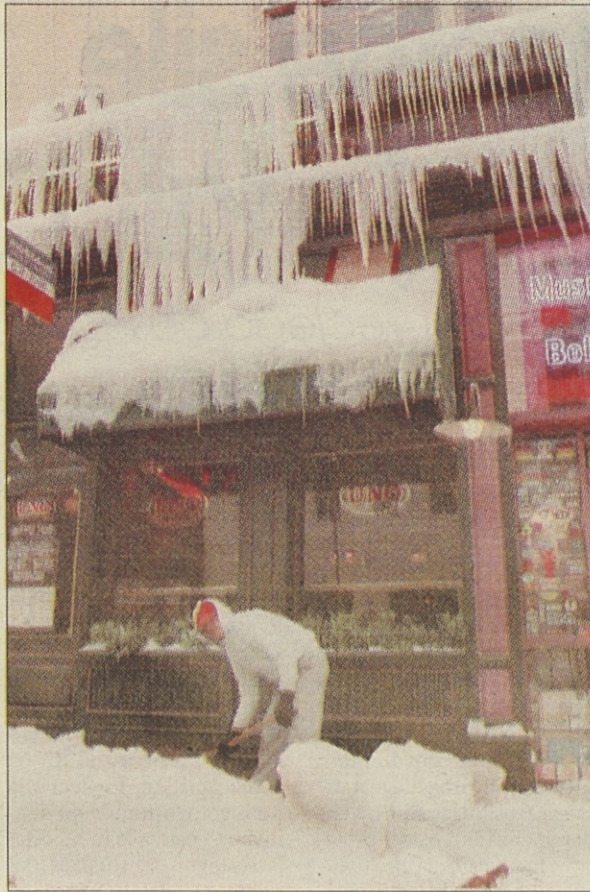
Preobilica snega ni prizadela samo ljudstva kot takega, temveč tudi sam vrh zvezne uprave, ki je že itak imel druge, politične probleme. Ministrstva in javni uradi so bili tri tedne praktično zaprti zaradi spora med predsednikom Clintonom in Kongresom v zvezi s proračunsko politiko in sele včeraj je ponekod spet steklo delo. Ne samo to, državni sekretar Warren Christopher

je moral zaradi blokade letališč odložiti polet v Pariz, kjer bi se moral včeraj udeležiti mednarodne konference o obnovi palestinskih ozemelj, obrambni minister William Perry pa ob vrnitvi z Bliznjega vzhoda oziroma iz Evrope ni mogel pristati na vojaškem letališču Andrews pri Washingtonu, temveč se je v Charlestonu (Juzna Karolina).

Bela hiša je dobesedno uklesana v sneg, ki je pokril celo kaksnih deset avtobusov, taksiji sploh ne vozijo, tako da mnogo uslužbencev ni moglo na delo, potniki iz drugih zveznih držav so bili pri-

siljeni, ostati v hotelski sobi, marsikateri občan Washingtona pa po opravljeni službi ni vedel, kako domov. Zgodilo se je, da je veliko poslovnežev obracalo denar kar z domačim kompjuterjem. V Zahodni Virginii je vlak, namenjen iz Chicaga v Washington, ostal cez noč na postaji in sto potnikov je moralo prenočiti v motelu, v Georgii pa se je zaradi neprevoznosti cest poročni par vzel kar po telefonu.

Ujma je dosegla celo na vse vetrove opevano Florido, medtem ko so se v Kaliforniji ljudje ves ta cas lepo sončili.

Na sliki zgoraj washingtonski trgovec odstranjuje sneg izpred svoje v led vkleščene trgovine, spodaj bager na delu pred Kapitolom (telefoto AP)

MACQUARIE (AVSTRALIJA)

Orjaški mladič je živ

MACQUARIE - Morali so poseci prostovoljci, da so na plaži pri avstralskem pristanisku MacQuarie (400 km severno od Sidneya) resili mladega kit (na sliki - telefoto AP). V mali zaliv

je kit priplaval v večji jati, v kateri je bilo več mladičev, vendar dva nista preživela. Tako je bilo reševanje mladega preživlega orjaka se toliko pomembnejše.

LONDON / ZAMENJAVA

Polemike ob izbiri novega predsednika BBC

LONDON - BBC v vrtincu polemik: Majorjeva vlada je na vrat na nos izbrala za novega predsednika slovite TV postaje milijarderja, ki pa je znan ne samo zaradi svojih milijard, pač pa tudi zaradi zvestobe konservativni stranki. Laburistom poteza seveda ni sla v račun in so glasno opozorili na nevarnost, da bi network, ki je doslej verjal kot zgled nepristranskosti, objektivnosti in kvalitete, postal le zvočnik vladajoče stranke.

Christopher Bland, 57 let, po rodu iz Severne Irske, si je bogastvo zagotovil z vodenjem neodvisne londonske TV postaje LWT, več let pa je bil tudi občinski svetovalec za konservativno stranko ter je osebni prijatelj Johna Majorja. Nasledil bo Marmadukea Husseya, ki je

celih devet let in pol vodil BBC. Sam sicer zatrjuje, da nikakor ne namerava biti propagandni zvon britanske vlade: »Cilj mojega dela bo krepitev neodvisnosti, nepristranskosti in moči BBC,« je izjavil. Laburisti Tonyja Blaira mu ne verjamejo, v televizijskih krogih pa so Majorjevo izbiro sprejeli bolj pozitivno. Bland je prav gotovo televizijski clovek in dobro pozna svet networkov, ki se tacas sunkovito prenavlja pod pritiskom novih tehnologij.

Angleški tisk poroča, da je Bland imel veliko uglednih konkurentov za predsedniško mesto. Med njimi je bil tudi bivši evropski pogajalec za Bosno Lord Owen, bivši voditelj zdaj že pokojne socialdemokratske stranke.

NOVICE

Kinšasa: število žrtev letalske nesreče naraslo na 350

PARIZ (STA/AFP) - Clovekoljubna organizacija Zdravniki brez meja je včeraj sporočila, da je po ponedeljkovi nesreči, ko je rusko letalo strmoglavilo na tržnico v zairski prestolnici Kinšasa, umrlo najmanj 350 ljudi, 470 pa je bilo ranjenih.

Po sicer neuradnih vesteh je bilo letalo preobremenjeno, prevazalo pa je material za upornike Anite v Angoli. O nesreči sta tako sodstvo kot vlada uvedla preiskavo, v okviru katere so že aretirali štiri člane posadke letala tipa Antonov 32.

V Nemčiji vse več ksenofobije

BERLIN - V Nemčiji narašča število kaznivih dejanj, ki jim botruje ksenofobija. Tako je sporočil zvezni kriminalni urad (BKA), ki je tudi potrdil podatki: oktobra so zabeležili kar 138 kaznivih dejanj, ki jih je navdihovala mrznja do tujcev; septembra je bilo tovrstnih dejanj 93, avgusta 120 in julija 171. Med najhujše zločine, ki so jih zabeležili oktobra, sodi namerno podtaknjeni požar, v katerem je bilo ranjenih 54 oseb, na srečo pa ni bilo smrtnih žrtev.

Trčenje dveh letal tomado v zraku, posadki preživeli

LONDON (STA/AFP) - V bližini Lincolnshira na severovzhodu Velike Britanije sta med solskim poletom trčili dve vojaški letali vrste tomado in nato strmoglavili na bližnje polje, je sporočilo britansko obrambno ministrstvo.

Oba pilota in kopilota sta nesrečo preživela, saj so se uspeli pravocasnoma izstreliti. Do trčenja je prišlo na višini nekaj več kot 300 metrov, ko sta letali simulirali spopad v zraku. Člana posadke, ki sta bila v nesreči ranjena vendar nista v življenjski nevarnosti, so prepeljali v bolnišnico.

Največji bančni rop v zgodovini Slovaške

BRATISLAVA (STA/dpa) - V največjem bančnem ropu v zgodovini Slovaške so roparji odnesli 170 milijonov kron (8,6 milijona mark), so včeraj poročali slovaški casopisi.

Neznani storilci so pri ropu očitno uporabili ponarejeni ključ, s katerim so konec tedna odprli trezor banke General Kredit v mestu Nitra na zahodu države.

Rekordno trmasta voznika

KOPENHAGEN - Ko bi obstajala tudi Nobelova nagrada za trmo, bi jo verjetno zaslužila dve danska avtomobilista, ki sta bila včeraj poldrugo uro ustavljena na cesti, ker se nihce od obeh ni hotel umakniti drugemu. Zgodilo se je na neki stranski cesti v kraju Sønderborg v južnem Jutlandu, kamor sta iz nasprotnih smeri zapeljala avtomobilista. Ker je bilo cestišče zaradi snega zoženo, sta se voznika najprej skregala, potem pa sedla vsak v svoj avto in trmasto čakala, dokler ni posegla policija. Agenti so med drugim ugotovili, da bi lahko avtomobilista z nekaj dobre volje in malce pozornosti lahko peljala drug mimo drugega, ne da bi drgnili v kupe snega ob cesti.

»Prilepila« se je k možu

LONDON - Svojevrsten protest v nekem britanskem zaporu: žena nekega zapornika se je »prilepila« k možu, da bi izsilila njegovo premestitev. V zaporu v Bullingdonu si je žena z močnim lepilom namazala roke in se nato prijelja moza, od katerega se ni mogla več lociti. Morala je nastopiti zdravniška ekipa, ki je rabila več ur, da je končno »odlepila« par.

Bičanje nepokornih glasbenikov v Mogadišu

MOGADIS - Dvaintrideset glasbenikov, članov ansambla »Benadir star band«, je bilo obsojenih na bičanje, njihova glasbila pa so zaplenili. Kazen jim je islamsko sodišče naprtilo, ker so priredili koncert, ne da bi prej izročili islamski komisiji za cenzuro besedil izvajanih skladb.

Sin Marlona Branda na svobodi

LOS ANGELES - Christian Brando, sin slovitoga filmskega igralca Marlona, je prejšnjo noč zapustil državni zapor v San Luisu Obispu v Kaliforniji, kjer je bil pet let zaprt zaradi umora svaka. 37-letni Christian, ki je na zacasn in nadzorovani svobodi, je že odsel k ocetu. Obsojen je bil na deset let zapore, ker je ubil Draga Dolletta, moža polsestre Cheyenne, ki je nekaj mesecev po umoru napravila samomor. Brando je bil krivdo priznal, prav zato je bil obsojen na relativno milo kazn zaradi »umora tretje stopnje«.

ČEČENSKI TERORISTI SE PO NAPADU NA KIZLIAR UMIKAJO V DOMOVINO

Ruske varnostne sile ustavile konvoj s talci

Dudajev že grozi z novimi »akcijami večjega obsega«

MOSKVA (dpa) - Čečenski uporniki so včeraj zjutraj izpustili skoraj vseh tri tisoč talcev, ki so jih v torek zajeli v bolnišnici v Kizliarju v ruski republiki Dagestan. Približno 250 čečenskih borcev se je nato s 165 talci odpravilo proti Ceceniji. Na meji med rusko republiko Dagestan in Cecenijo pa se je nato razvila prava živčna vojna, ker so ruske sile koloni vozil prepredile nadaljnjo voznjo. Ze prej pa so kolono vozil napadli tudi ruski helikopteri.

Cečenski uporniki so takoj zatem zagrozili, da bodo pobili se več talcev, ruski predsednik Jelcin pa je zagrozil s se hujšimi povračil-

nimi ukrepi, ce se ne bodo takoj vdali. Cečenske upornike in njihove talce, ki so se prevzali z enajstimi avtobusi in dvema tovornjakoma, je

ustavil razstreljen most v obmejnem kraju Pjervomajsk. Po navedbah ruskih sil so uporniki nato obkolili kolono avtobusov, v katerih so ostali talci, razorožili vojake v obmejni postojanki in jih razglasili za talce.

Nato so se pod vodstvom namestnika šefa ruske varnostne službe Viktorja Sorina znova začela pogajanja s cečenskimi uporniki. Uporniki so od ruske vojske zahtevali, naj jim dovoli umik v Cecenijo prek dagestanskega mesta Hasavjurt, vendar je ta zaradi ostrih protestov tamkajšnjega prebivalstva njihovo zahtevo zavrnila. Uporniki se skušajo prebiti do cečenskega mesta Gudermes, ki je oddaljeno približno 60 kilometrov.

Proti večeru so uporniki po dolgotrajnih pogajanjih izpustili osem talcev, članov dagestanskega vodstva, ki so se konvoju prostovoljno pridružili že v Kizliarju. Predsednik dagestanskega parlamenta Magomedali Magomedov in predsednik vlade Abdurasak Mirsabekov sta skušala ugrabitelje prepričati, naj izpustijo vse talce. Položaj na mejni postojanki v Pjervomajsku pa je se vedno zelo napet. Moskva je v to obmejno mesto nemudoma poslala protiteroristične enote in okrepitev za ruske sile.

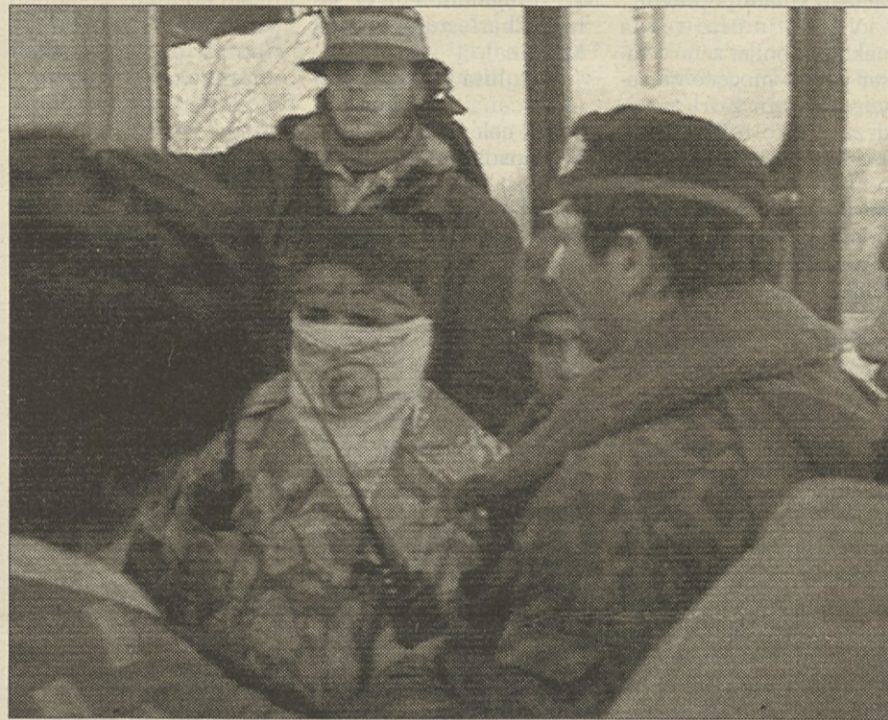
V tokrovem napadu na bolnišnico v Kizliarju je bilo po navedbah ruske tiskovne agencije Interfax ubitih vsaj trinajst civilistov in sedem

pripadnikov policije, natančno število žrtev pa se ni znano. Po odhodu cečenskih upornikov in 160 talcev, med katerimi so tudi ženske in otroci, sta se konvoju njihovih vozil včeraj zgodaj zjutraj pridružila tudi dva ruska novinarja. Predsednik ruske vlade Viktor Cernomirdin je dejal, da se ruska stran ne bo odločila za ukrepe, ki bi lahko ogrozili življenja talcev. Dodal pa je, da Rusija svoje politike do Cecenije prav gotovo ne bo spremenila. »Cecenija je in bo ostala sestavni del Ruske federacije,« je dejal Cernomirdin. Salman Radujev, vodja skupine upornikov, je kot pogoj za izpustitev talcev zahteval neposredna pogajanja z ruskim vodstvom. Poleg tega zahteva tudi umik ruskih sil iz te kavkavske republike in razveljavitev spornih volitev za cečenskega predsednika.

Cečenska vlada, ki jo je postavila Moskva, je razen njenega predsednika Zavgajeva zaradi dogodkov v Kizliarju odstopila. Cečenski predsednik Dudajev pa je izjavil, da je osebno izdal ukaz za napad na bolnišnico v Kizliarju, hkrati pa je zagrozil z novimi terorističnimi akcijami »večjega obsega«. »Vojna se sele začena,« je se dodal. Ruske varnostne sile ne izključujejo novih terorističnih akcij, zato so poostrele varnostne ukrepe v celotni Ruski federaciji.

Cečenski teroristi so z zajetjem talcev spravili v negotovost vse mesto ...

Po neuspešnih pogajanjih so oblasti napadalcem priskrbele avtobuse ...

Konvoj s 160 talci in 200 uporniki je iz Kizliarja odpeljal proti meji s Cecenijo ...

Za napadalci so v mestu ostala trupla in razdejanje (Reuters)

SALMAN RADUJEV

»Prerokov meč«, ki je Kizliar spremenil v pekel

MOSKVA - Salman Radujev, vodja cečenskih upornikov v dagestanskem Kizliarju, je Rusiji napovedal boj do smrti. »Kizliar lahko brez te zav spremenimo v pekel, nato pa se v prah. Po tem Kizliarju pa bo sledil nov Kizliar,« je dejal 28-letni Cečen Radujev v bolnišnici tega dagestanskega mesta, kjer je s svojo enoto upornikov zajel več kot tri tisoč ljudi.

Ukaz za izvedbo te teroristične akcije je po lastnih navedbah dobil od svojega tasta, cečenskega predsednika Dzoharja Dudajeva. »In to se bo nadaljevalo, dokler Rusije ne uničimo,« je zagrozil suhljati mladi moz, ki okrog cela nosi zeleni trak, na katerem je znak korana - simbol islamskih samomorilskih bojevnikov.

Salmana Radujeva, ki izhaja iz družinskega klana na jugovzhodu Cecenije, imenujejo tudi »prerokov meč« in »kavkaski tiger«. Nekoč je služil v sovjetski armadi in je bil zelo dejaven član sovjetske komunistične partije. Pred tem je delal kot gradbeni delavec v cečenskem mestu Gudermes.

Radujev velja za izredno hladnokrvnega in krvoločnega moža. V Gudermesu, kjer je bil od leta 1992 šef mestne uprave, je po navedbah očividcev kar na cesti ustrelil nekega ranjenega ruskega vojaka. Radujev je ustanovitelj elitne cečenske vojske enote Samotni volk, v kateri je zbral trideset sorodnikov in sedemdeset borcev.

Cečeni se pogosto primerjajo z volkovi, ker tudi volkovi pogosto napadajo tiste, ki so močnejši od njih. Enota Radujeva naj bi bila odgovorna za krvave boje v drugem največjem cečenskem mestu Gudermesu konec lanskega decembra. Toda opazovalci cečenskega spora mu ne pripisujejo večje vloge v poveljstvu cečenskih sil. Časnik Moskovskije novosti je nedavno zapisal, da Radujev nikoli ni sodil k pomembnejšim poveljnikom cečenskih sil. Dorothea Hülsmeier / dpa

Žirinovski svari Jelcina

MOSKVA (Reuters) - Ruski nacionalistični voditelj Vladimir Žirinovski je predsednika Borisa Jelcina včeraj pozval, naj cečenske upornike takoj zaustavi - tudi z napalmom - ali pa naj se sprijazni s porazom na junijskih predsedniških volitvah. V nagovoru poslancev Liberalnodemokratske stranke v dumi se je Žirinovski z naslednjimi besedami obrnil na Jelcina: »Ce ne boste v mesecu dni uničili vseh cečenskih borcev, ce ne boste zažgali vseh njihovih oporišč, kjerkoli že so, boste izgubili na junijskih volitvah, jaz pa bom z uporniki v Ceceniji obračunal sam.«

SPREMEMBE V RUSKI VLADI

Vohunsko službo bo vodil bivši agent KGB

Jelcin bo zamenjal tudi ministra za promet, na udaru pa je še ministrstvo za gospodarstvo

MOSKVA (Reuters) - Ruski predsednik Boris Jelcin, ki si se vedno ni opomogel po zmagi komunistov na decembrskih parlamentarnih volitvah, predvčerajšnjim pa je napad cečenskih upornikov v Kizliarju zadal nov udarec njegovemu predsednikovanju, je napovedal nove korenite spremembe v vladnem kabinetu.

Voditelj Kremlja je tako včeraj imenoval novega direktorja obveščevalne službe za tujino, potem ko je njen dosedanjí šef Jevgenij Primakov na čelu zunanjega ministrstva nasledil Andreja Kozirjeva. Vohunsko službo ob odslej vodil 51-letni Vjacoslav Trubnikov, strokovnjak za azijska vprašanja in nekdanji agent KGB. Kremeljski voditelj je Trubnikova opisal kot razmeroma mladega moža z zgledno preteklostjo. »Ko sem ga zagledal, sem doumel, da je visoko izobražen profe-

sionalec, ki je izjemno spostovan med svojimi kolegi,« je dejal Jelcin, Zahod pa si je Trubnikova zapomnil predvsem po izjavi iz lanskega decembra, ko je med slovesnosti ob 75-letnici sovjetske obveščevalne službe dejal, da sta Zahod in zveza Nato se vedno ruska sovražnika. »Ce predstavnik Nata ne bodo našli ustrezne poti do korenite reorganizacije, ki bi ustrezala novi politični realnosti v obdobju po koncu hladne vojne, bo Nato za nas ostal sovražni objekt,« je pred dobrim

mesečem dni zatrjeval Trubnikov.

Predsednik Jelcin je med včerajšnjo slovesno predstavitvijo novega zunanjega ministra ostro kritiziral predstavnike obrambnih sil in nakazal, da utegne zamenjati tudi nekatere od njih, o konkretnih imenih novih ljudi pa ni zelel govoriti, dokler se z njimi ne pogovori. Na vprašanje, ali bodo zamenjave ljudi v kabinetu radikalne, je Jelcin odgovoril pritrdilno in dodal, da »trditve novinarjev pač niso vedno napačne«. Predsednik Jelcin je včeraj že razrešil dolžnosti ministra brez listnice in voditelja urada za privatizacijo - oba odhajata v parlament - na novo delovno mesto pa bo v prihodnjih dneh od-

sel tudi minister za promet Vitalij Jefimov. Predsednik ruske vlade Viktor Cernomirdin je po omejenih zamenjavah izjavil, da so spremembe potrebne za izboljšanje dela v vladi, politični analitiki pa dodajajo, da včerajšnje Jelcinove ostre besede kažejo na to, da predsednik namerava najostreje obračunati z nasprotniki v ministrstvu za gospodarstvo, zaradi česar je vprašljiva tudi usoda ministra tega resorja Jevgenija Jasina, čeprav Jelcin zavrača možnosti za njegovo zamenjavo. Trije ministri - med njimi tudi zunanji minister Andrej Kozirjev - so že zapustili rusko vlado zaradi izvolitve v dumo, sedanje zamenjave pa so bile že dolgo pričakovane.

SLOVENSKO-ITALIJANSKI ODNOSI

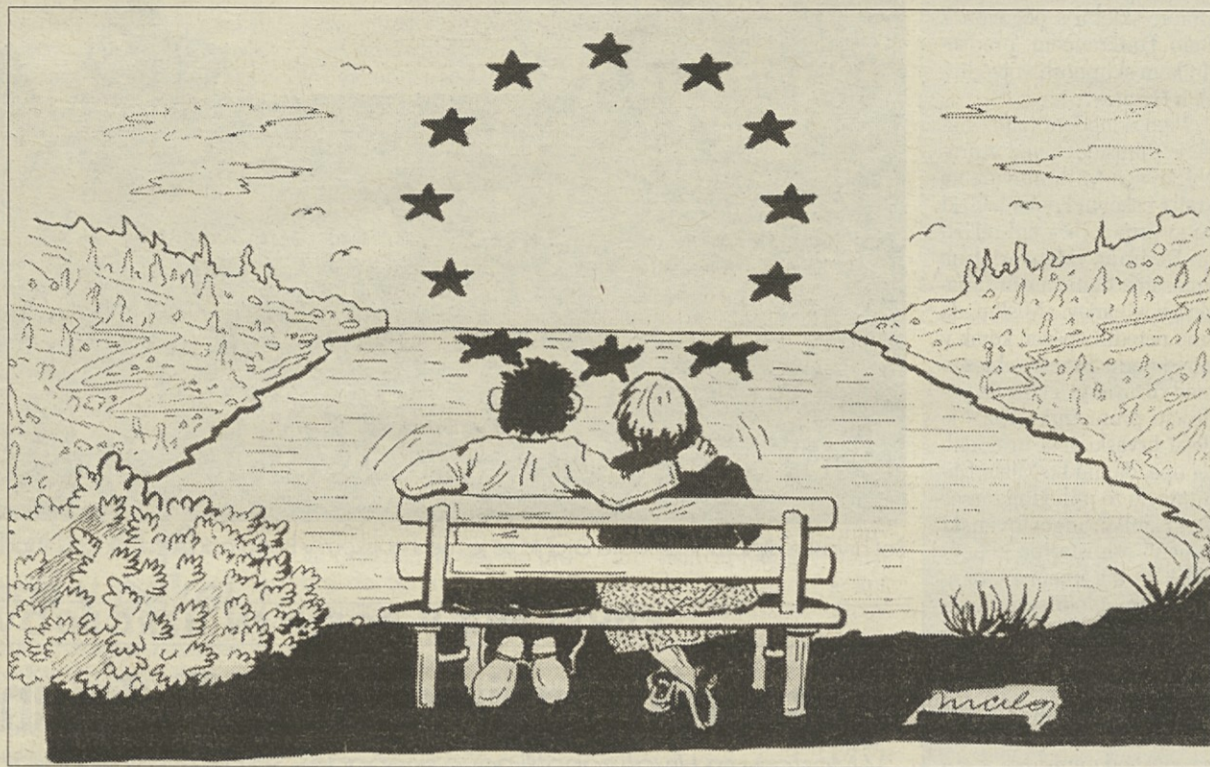
Odjuga pri sprejemu Slovenije v Evropo?

Slovenija naj čaka, da se položaj italijanske vlade razjasni

LJUBLJANA - Italijansko zunanje ministrstvo je že pred prazniki sporočilo Sloveniji, naj ne bo nestrpna in naj počaka do sredine januarja, ko se bo razčistil položaj Dinijeve vlade. Toda po osebnem pismu slovenskega premiera Drnovska, intervjuju Drnovska za italijanski dnevnik La Repubblica in poročilu o izjavah Thalerja, objavljenem v osrednjem dnevniku Corriere Della Serra, je prišlo do prvih znakov odjuge. Dini je po pogovoru z evropskimi komisarji - torej je v evropski funkciji - napovedal poskus reševanja slovenskega vprašanja in vključevanja Slovenije kot pridružene članice Evropske unije. To je izjavil, še preden se je v parlamentu začela razprava o zaupnici vladi.

Izjava govori o dveh stvareh: predvsem je trdno prepričan v trdnost svoje vlade, hkrati pa je pod resnim pritiskom evropskih partnerjev in pomirjevalnih izjav Slovenije. Za Italijo, predsedujočo Evropski uniji, veto na vstop Slovenije v Evropo postaja nevdzdržen. S tem se v razpravi seveda vnovič pojavljajo pogoji za vstop Slovenije, ki so dvojne narave: gre predvsem za reševanje splošnih lastninskih vprašanj in dvostranskih odprtih vprašanj.

Med španskim predstvom Evropski uniji je Španija predlagala rešitev nepremičninskih vprašanj, ki jo je slovenska vlada uskladila ze kot konkreten zakonski predlog O lastninskih in drugih stvarnih pravicah, ki ga je 30. novembra lani poslala v obravnavo državnemu

Karikatura M. Mrčela

zboru. Zakon izhaja iz ustavne kategorije lastnine kot temelja oblikovanja gospodarskega sistema in kot temeljne človekove pravice. Zadnje - osmo - poglavje obravnava »stvarne pravice tujih fizičnih in pravnih oseb nepremičnin«, pri čemer so kot tuje osebe mišljene fizične in pravne osebe, ki niso državljani Slovenije ali imajo svoj sedež zunaj Slovenije. Zakon ločuje stavbno pravico od lastnine zemljišča - v taksem primeru postane lastnik zemljišča država, tako da je zakon usklajen z ustavno določbo, ki prepoveduje lastnino zemljišča za tuje.

Ključen je stoti člen, ki določa, da tujec lahko dobi lastninsko pravico do nepremičnin in stavbno

pravico v treh primerih: če opravlja dejavnost v Sloveniji, če ima dovoljenje za stalno bivanje in če je najmanj tri leta legalno prebival v Sloveniji.

Po dokaj soglasnih izjavah naj bi bila Španija kot pobudnica in z njo večina držav Evropske unije zadovoljna s tem besedilom. Italijanska stran pa je imela pripombo glede 106. člena, ki določa, da se za triletno stalno prebivanje v Sloveniji upošteva samo obdobje po 25. juniju leta 1991.

Hkrati s tem je treba urediti tudi dvostranske slovensko-italijanske odnose, torej zapleten vzol vračanja nepremičnin in urejanja manjšinske zascite. Slovenska stran trdi, da je v New Yorku nastal »non

paper«, ki določa možnosti vračanja nekaterih nepremičnin, ki so v javni lasti, toda kot obliko izvajanja nesporno veljavnih dvostranskih pogodb in zlasti rimske pogodbe iz leta 1983. Italijanska stran se sklicuje na osnutek, ki je bil sestavljen konec julija v Rimu. Ta je vseboval nekatere obveze glede nepremičninskih vprašanj. Slovenija tega osnutka ne priznava, torej ta ne predstavlja niti možnega pogajalskega izhodišča. Zato pa je slovenska stran že v New Yorku predložila obsežen memorandum o zaščiti italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji, ki ni pogojen z vračanjem nepremičnin in pomeni posebno pomembno poglavje dvostranskih odnosov.

Na italijanski strani je skrajna desnica že začela nacionalistično hajko proti Dinijevemu stališču, ki ga je pozneje potrdila zunanja ministrica Susanna Agnelli. Iz Farnesine prihajajo previdni glasovi, češ da so razlike med slovenskim in italijanskim stališčem velike, zadevo pa zapleta tudi odnos Italije do Hrvaske, kjer gre nacetno za enaka, vsebinsko pa občutno obsežnejša vprašanja.

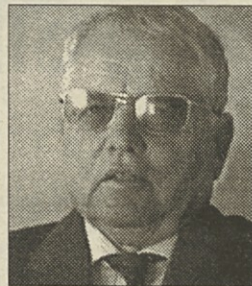
Na slovenski strani obstaja precejšnja zmeda, saj je prav zunanja politika že postala osrednja volilna tema. Zato bo odločilna zmožnost za ustvarjanje širšega konsenza, ki naj odraža zlasti slovenski interes za prodor v Evropo.

Bogo Samsa

KOMENTAR

Naša dežela odprta v svet?

Predlog Dinija in Agnellijeve o pogovoru za rešitev spora z Italijo in vključitvi Slovenije v Evropsko unijo je resen. Italijanski predsednik vlade ga je izrekel nekaj dni pred parlamentarno razpravo o usodi svoje vlade, s tem pa je brzkone se bolj razdražil desnico in izgubil nekaj poslanskih glasov. Očitno zaupa v moč premier-skega položaja, poleg tega pa je vprašanje dozorelo, zato si Italija ne more več privoščiti nacionalističnih igr na račun Slovenije. V igri je namreč mednarodni ugled Italije, s tem pa tudi italijanska gospodarska stabilnost in razvoj.

Bogo Samsa

Na slovenski strani pa vlada prava zmeda. V javnem mnenju začena prevladovati romantični »literarni koncept« svete slovenske zemlje, ki bi jo radi razgrabili pohlepni tujci. To je seveda v ostrem nasprotju z modernimi evropskimi načeli svobodnega pretoka blaga, kapitala, ljudi in zamisli. Zasebna lastnina nepremičnin je sestavni del človekovih pravic v demokratičnem svetu, Slovenija pa jo mora dosledno uveljaviti predvsem zaradi sebe in interesov državljanov, ki želijo živeti v urejeni državi, ki spoštuje vseh pravne sisteme, kar edino vodi v bogato in svobodno družbo. To je zlasti notranje vprašanje, ki pa je hkrati ključno vprašanje slovenske zunanje politike: ali bo Slovenija sitna, godrnjava alpska deželica, zazrta vase in svoje tegobe, ali pa bo dežela, odprta v svet? Le takšna bo lahko krepila svoje gospodarske zmogljivosti, ker bo odprta za tuj kapital. V teh dneh je prišlo do več pogovorov na različnih ravneh, ki naj bi pripeljali do nacionalnega konsenza glede ključnih zunanje-političnih vprašanj. Pogovor med Drnovskom in bratoma Podobnik je bil razmeroma uspešen, Jansa pa že postavlja nerazumne pogoje in zavlačuje, zlasti pa ves čas govori o postopku in ne o vsebini. Zasedanja odbora za mednarodne odnose verjetno ne bo, kaj bo z napovedano sejo državnega zbora o zunanji politiki, se nihče ne ve. Očitna je velika skušnjava nekaterih slovenskih desnih strank: te bi najraje zajahale nacionalistično-populističnega konja in z njim zmagovito jezdile skozi slavolok zmage na prihodnjih volitvah. To pa je nekaj najhujšega, kar se utegne zgoditi Sloveniji, spomni mo se samo juga nekdanje skupne države.

ZDRAVSTVO / ZAVAROVANJE

Cene zavarovalnice Adriatic ostajajo enake

LJUBLJANA - Premije prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za doplacila se do nadaljnjega ne bodo spremenile oziroma povisale, je včeraj sklenila uprava zavarovalne družbe Adriatic.

Takšno odločitev je sprejela, čeprav cenovno politiko na tem področju uravnava vlada in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je s 1. januarjem svoje premije povisal za enajst odstotkov.

To poslovno potezo uprava Adriatica pojasnjuje s tem, da sta poslovanje zavarovalnice in zavarovanje stabilna, zagotovljena je varnost zavarovancev in tudi pokrivanje stroškov izvajalcev zdravstvenih storitev. S tem bo Adriatic kot edina zavarovalnica, ki poleg ZZZS ponuja prostovoljna zdravstvena zavarovanja za vsa doplacila, cenovno ugodnejši za vse kategorije zavarovancev. Ugodnosti za doplacila, ki jih ponuja Adriatic v programu prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, lahko izkorisča 162 tisoč njegovih zavarovancev. Letna premija, ki brez popustov znaša 24.840 tolarjev, znaša za zaposlene v večjih podjetjih povprečno 1500 tolarjev na mesec, za upokojeince pa od 1400 do 1500 tolarjev. Po podatkih zavarovalnice veliko prihranijo zavarovanci, ki premijo poravnajo za vse leto hkrati, saj jih med letom ne prizadevajo morebitne podražitve zavarovanj za doplacila. Posebne popuste pri Adriaticu dobijo tudi člani sindikatov in kvodajalci. (KaN)

Od včeraj skozi novi predor

PLETOVARJE - Včeraj ob 9.15 so cestarji prek začasnega priključka promet iz stare cevi predora Pletovarje na Sloveniki preusmerili v novo cev tega predora, ki je bila sicer slovesno odprta že v ponedeljek. Promet na polovični avtocesti med Hociami in Arjo vasjo je zaradi preusmeritve pri Pletovarju obstal za pet minut. Skozi novi predor naj bi promet v obe smeri potekal do konca februarja prihodnjega leta, ko naj bi bila končana obnova dve desetletji starega prvega pletovarskega predora in bližnji stari predor Golo Rebro. (B. P.)

NOVA POLITIČNA STRANKA / ZELENA ALTERNATIVA

Na volitvah nameravajo pobrati glasove Zelenih - ESS

Predsednik Ivo Frbežar je predvsem pesnik, pisatelj in uspešen propagandist

LJUBLJANA - Včeraj se je predstavila nova - ze sestindvajseta - slovenska politična stranka. Imenuje se Zelena alternativa (ZA).

Njen predsednik je nekdanji vodja grosupeljskega odbora Zelenih Slovenije Ivo Frbežar, podpredsedniki pa so poslanci dr. Leo Sešerko, Aljosa Pajk in Polona Bracar. V programu so zapisali, da je Zelena alternativa sodobna levosredinska ekološko-socialna stranka.

ZA so v register političnih strank vpisali 21. decembra lani, stranko pa so o tem obvestili pred dve nednevoma. Predsednik, ki je, kot se je predstavil, zlasti pesnik, pisatelj in uspešen propagandist, je dejal, da stranka deluje že leto dni. Prav zdaj tudi formalno ustanavljajo 26

obcinskih in pet regijskih odborov. Frbežar je povedal, da nameravajo na prihodnjih volitvah dobiti glasove, ki so jih na prejšnjih volitvah prejeli Zeleni - Ekološko-socialna stranka. Odzivi kažejo, da imajo dober program. Poleg tega so neobremenjena stranka, ki začena na novo, meni Frbežar. V skladu s statutom v ZA lahko sodelujejo tudi simpatizerji, upajo pa tudi, da bodo dosegli enakopravno zastopnost žensk v svojih vrstah.

Dr. Leo Sešerko je ob predstavitvi programa stranke poudaril zavemanje za razpis referendumov o zaprtju jedrske

elektrarne v Krškem v desetih letih. Menil je, da bi bilo pogubno, če bi vlada sprejela stališče, da je polovica nuklarke v lasti Hrvaske. Sešerko je opozoril,

da so bile vse pogodbe v zvezi z jedrsko elektrarno pisane v duhu tega, da bi tudi na Hrvaskem zgradili takšno elektrarno. Po udaril je, da so jedrski od-

padki JEK izključno v Sloveniji in da Hrvatje ni so prispevali dodatnih sredstev za zapiranje rudnika urana Zirovski vrh. Mateja Bertonec

Zelenih je kot ilstja in trave (Foto: Uroš Potočnik)

JASNO **ZMERNO OBLAČNO** **OBLAČNO** **RAHEL** **ZMEREN** **MOČAN** **RAHEL** **ZMEREN** **MOČAN** **NEVIHTE** **VETER** **MEGLA** **TOPLA FRONTA** **HLADNA FRONTA** **OKLUZIJA** **SREDIŠČE CIKLONA** **ANTI-CIKLONA**

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodnim Sredozemljem se znova pogloblja območje nizkega zračnega pritiska. Z južnimi vetrovi priteka v visinah nad naše kraje topel in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.43 in zšlo ob 16.37. Dan bo dolg 8 ur in 54 minut. Luna bo vzšla ob 22.32 in zšla ob 10.09.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	10.1	9.1
	povprečna 6.00-7.00	
Ljubljana Figovec	42	51
Ljubljana Bezigrad	32	46
Maribor	66	58
Celje	44	70
Trbovlje	43	80
	350 mikrogramov/m ³	700 mikrogramov/m ³
	Mejna imisijska vrednost: Kritična imisijska vrednost:	

BIOPROGNOZA

Večjih tavez s počutjem ne bo, le vremensko najbolj občutljivi ljudje bodo imeli manjše, vremensko pogojene, težave in tudi spali bodo slabše.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	80
Ribniško Pohorje	50
Golte	25
Soriska planina	60
Krvavec	40-60
Kranjska gora	40
Kanin	210
Cerkno	50

Na omenjenih smučiscih naprave obratujejo. Na Veliki Planini vozita samo nihalka in sedeznica, na Kaninu je zaprto smučisce Graben, na Soriskih planinah pa obratuje le vlečna Slatnik. Nočna smuka: Mariborsko Pohorje do 20. ure. Sankalica: Kranjska gora, Rogla. Tekaske proge: Mariborsko in Ribniško Pohorje, Cerkno, Soriska planina, Kranjska Gora-Tamar. Smučarski avtobus vozi na Roglo, v Cerkno, na Mariborsko Pohorje in Kranjsko goro.

TEMPERATURE IN VISINE SNEGA V GORAH

	°C	
500 m	8	
1000 m	6	80 cm
1500 m	4	60-100 cm
2000 m	0	
2500 m	-1	120-160 cm
2864 m	-3	

Tveganje pred snežnimi plazovi je 3. stopnje po evropski petstopenski lestvici, pod mejo sneženja pa 2. stopnje. Do sredine tedna se bo nadaljevalo razmeroma toplo vreme. Predvsem v zahodnih in južnih krajih bodo občasno manjše padavine. Meja sneženja bo predvidoma ves čas nad 1300 m nadmorske visine.

DANES

Slovenija: Pretežno oblačno bo. Občasno bo v zahodni, južni in ponekod v osrednji Sloveniji rahlo deževalo ali rosilo. Najvišje dnevne temperature bodo od 4 do 11°C. Sosednje pokrajine: Prevladovalo bo oblačno vreme. V krajih zahodnih in južnih od nas bo občasno deževalo. Pihal bo južni veter.

JUTRI

V Sloveniji: V petek bo prevladovalo oblačno vreme. Predvsem v zahodnih in južnih krajih bo občasno deževalo. Veter bo oslabil. Obeti: V soboto bo suho vreme. Se bo razmeroma toplo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Indios tvegajo izgon iz rezervatov

BRAZILIJA - Brazilski Indios tvegajo izgon iz več kot polovice rezervatov, ce bo predsednik republike Ferdinando Cardoso klonil pritiskom veleposestnikov in javnih upraviteljev. Slednji namreč zahtevajo radikalno ozemeljsko revizijo sedanjih rezervatov, ki jih je v državi vsega skupaj nekaj več kot petsto. Cardoso je vsekakor že podpisal odlok, po katerem imajo veleposestniki tri mesece časa, da zahtevajo nazaj ozemlja, ki jih je država razlastila za rezervate. Brazilski predsednik se je doslej izogibal ozemeljskim spremembam teh rezervatov, kar je spretno izkoristil tudi na nedavnem svetovnem

vrhu OZN za zaščito okolja in ogroženih ljudstev. Cardoso se je takrat predstavil kot varuh človekovih pravic, sedaj pa je očitno spremenil mnenje. Predsednik združenja katoliških misijonarjev, ki že dolgo let sciti pravice ogroženega avtohtonega prebivalstva Brazilije, Gunter Loebens je obtožil Cardosa, da se je podredil interesom in grozjam latifundistov. Indios so se skoraj petsto let trdovratno borili za svoje teritorije, ki jim jih oblast sedaj hoče nasilno odvzeti z navadnim birokratskim sklepom. Ze sama napoved sklepa predsednika republike Cardosa je sprožila velike napetosti med Indios in veleposestniki.

Pomagala v belem in črnem za poudarjanje ženskih prsi

LONDON - Čeprav naj bi prsa z modrčki vred tonila v pozabo, so proizvajalci ženskega spodnjega perila tudi za novo, se pravi že za spomladansko-poletno sezono, pripravili vrsto modelov, ki zgoranjim ženskim oblinam

dajejo pimeren poudarek. Kot je razvidno s slike (foto AP), je firma Gossard v svoji kolekciji Ultra Bra poskrbel za različne modele v črni in beli barvi, katerih skupina in osnovna značilnost pa je poudarjanje prsi.

Izgon za anglikanske skofe

LONDON - Anglikanska cerkev, ki je zaradi napačnih spekulacij v denarnih težavah, je dala v prodajo nekaj svojih prestižnih nepremicnin in izgnala skofe, ki so stanovali v njih. Prva »zrtev« tega zategovanja pasu je Kenneth Stevenson, skof v Portsmouthu v jugozahodni Angliji, ki bo moral zapustiti krasno vilo v Hampshiru, v kateri trenutno biva z zeno in stirimi otroki. Preseliti se bo moral v sicer prostorno in gosposko hišo, vendar veliko skromnejšo. Po pisanju Daily Maila je cerkveni dostojanstvenik s to resitvijo vse prej kot zadovoljen.

Kitajska: ljubezen, »dolga« 60 metrov

PEKING - Gospod Wang iz kitajskega mesta Yiwu je noro zaljubljen v zeno Qiu Wensi, pa čeprav ga je go spa, hčerka ravnatelja neke tovarne v Xiamenu, v začetku decembra zapustila in s seboj odnesla tudi enoletnega sinka. Da bi se zena vrnila, je na nek hotel v bližini tovarne razobesil kar 60 metrov dolg transparent, na katerega je zapisal, da je vanjo zaljubljen in da je družina zaskrbljena zaradi njenega odhoda. Kot poroča sangajski dnevnik Novo ljudstvo, se Qiu Wensi se ni vrnila domov...

Diana je bolj elegantna kot Camilla

LOS ANGELES - Srčna prijateljica princa Charlesa Camilla Parker Bowles je po lestvici hollywoodskega modnega kritika Richarda Blackwella med desetimi najslabše oblečenimi ženskami na svetu. Zasedla je 6. mesto te posebne lestvice, ki je doživela že 36. izdajo, Blackwell pa je Charlesovo prijateljico povrh imenoval za »kraljico« slabega oblačenja. Za razliko od Camille se je princesa Diana skupaj z Madonno in Hilary Clinton uvrstila med najboljše oblecene ženske na svetu.

Na Kitajskem najdaljši jezik na svetu

PEKING - V neki zakotni kitajski vasi v revni pokrajini Guangxi živi dekle, katere jezik je več kot sedem centimetrov daljši od povprečja. Zdravniki, ki je novinarja pekingskega večernika pospremili na obisk k dekletu, je izjavil, da gre za izjemno redek primer ne samo na Kitajskem, ampak na svetu sploh. Dekle, Lui Yuxu po imenu, ima 17 let in jo je skoraj nemogoče razumeti prav zaradi težave, s katero premika tako dolg jezik. Sorodniki so novinarju povedali, da je imela Lui dolg jezik že kot dojenček in da ji je zato največkrat gledal iz ust.

Okostje na sliviti plaži Copacabana

RIO DE JANEIRO - Rio sicer ne stedi s senzacijami, toda zadnja je se posebno srhljiva. Nek 13-letni deček se je med sprehodom po sliviti Copacabani spotaknil v kost, ki je strlela iz peska. Bila je to stegenica okostja, ki je zdelo le nekaj centimetrov pod pesčenim površjem.

Indija: v razmahu sodobna inačica »lova na čarovnice«

NEW DELHI - Proglasijo jih za čarovnice, nato pa se znesejo nad njimi. Dogaja se v indijski pokrajini Bihar, primera hudega nasilja in pristika nad ženskami pa sta prisla na dan po zaslugi združenja za človekove pravice Watchdog international. Clani združenja so o primerih obvestili indijsko komisijo za človekove pravice, ki je storilce prijavila sodišču. Prvi »obračun s čarovnico« se je dogodil avgusta lani v vasi Khatuwatund, ko so ubili Saraswati Devi. Lastno mater naj bi ubila sina, ker je mati izrazila namen, da bi del lastnega nepremicninske

ga imetja zapustila hčeram. Sinova sta najprej pri vaskem vraču izposlovala, da je mater proglasil za čarovnico, nato pa sta »hudobnico« spravila s sveta. V drugem prijavljenem primeru pa so fizično napadli otroka ženske, ki so jo tudi prej proglasili za čarovnico. Stiri brate družine Mahato dolžijo, da so s kislino hoteli oslepeti brata, otroka ženske, ki je zavrnila ljubezenske predloge enega izmed bratov Mahato. Po oceni združenja Watchdog international je pojav proglašanja žensk za čarovnice zelo razširjen v Biharju in tudi sosednjih deželah.

Na srečo je »umrla« samo zasmrčala

LONDON - Zgodba spominja na grozljivke, ki jih je angleška literatura polna: žensko, za katero je zdravnik izdal mrliški list, prepeljejo na silvestrovo v mrtvašnico, vendar pa zadnji trenutek opazijo, da je ženska zaspala, ker začne smrcati. In tako se bo 61-letna Daphne Banks že čez kak dan vrnila na svoj dom v kraju Stonley (pokrajina Cambridge), kjer jo pričakuje nekoliko soki-

rani moz Claude. »Najprej so me prepričevali, da je umrla, potem mi pravijo, da je samo zasmrčala, glavno pa je, da je živa,« je izjavil Claude Banks, ki ne bo tožil zdravnika, ki je podpisal mrliški list. Veliko zaslug za srečen konec neverjetne silvestrske zgodbe ima Ken Davison, uslužbenec mrtvašnice, ki je opazil, da je njegova dobra znanca Daphne samo začasno, ne pa trajno zaspala.